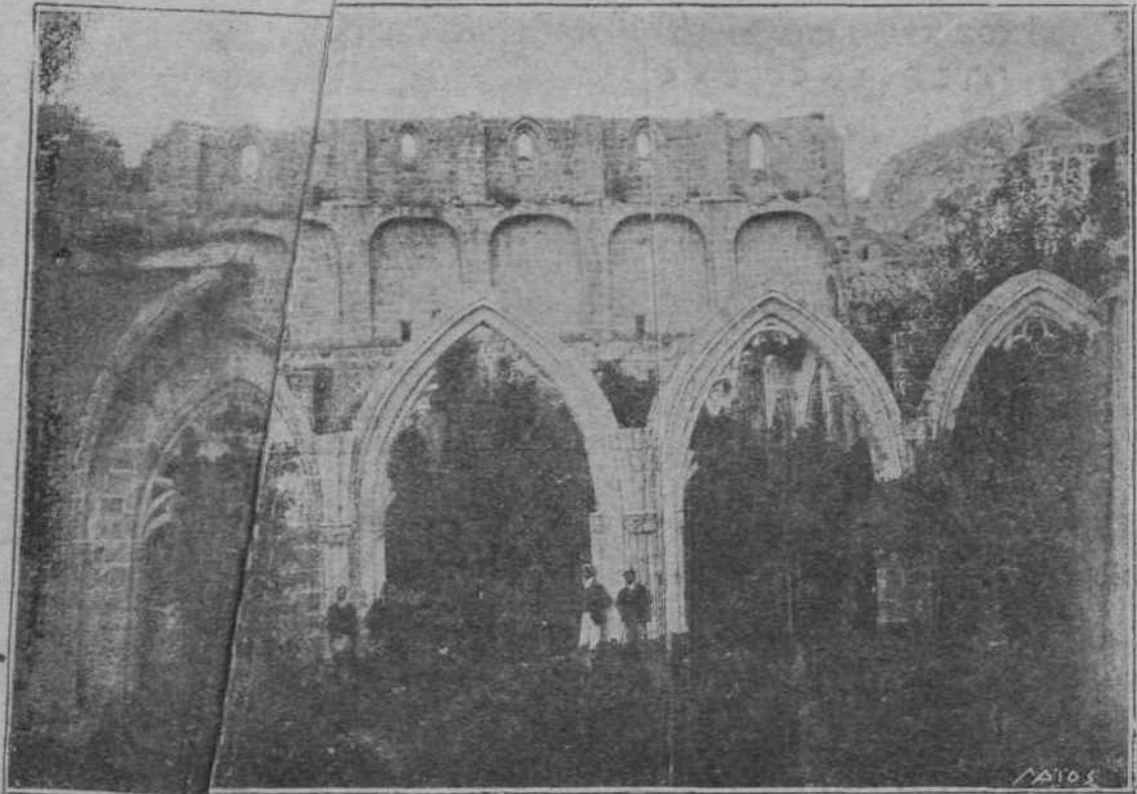

ΠΙΝΚΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΑΡΧΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΤΟΣ ΙΙ
ΤΕΥΧΟΣ 179
ΙΑΝΟΥΡΙΟΣ 1916

ΑΘΗΝΑΙ

Ὀδὸς Καριλᾶου Τρικούπη 22^α

„ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ“

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ἔτησίᾳ δραχμαὶ 12.
ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ δραχμὴ μία.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη 22α

ΤΕΥΧΟΣ 179. ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1916.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ μεταλαβία, διήγημα ὑπὸ Χ. Χρηστοβασίη.

Γεωγραφικὰ ἱστορήματα, (Τέλος) ὑπὸ Χ. Ήλιοσούρου.

Τί σκέπτομαι, ὑπὸ Ἀμαράντου.

Σημειώσεις ἐνὸς μηνός, ὑπὸ Δάσνιδος.

Νεοελληνικὴ Λογοτεχνία, (Συνέχεια) ὑπὸ Δίκ.

Ποικίλη σελίς.

Γράμματα καὶ Τέχναι.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Πελαπαῖς Κυρηνείας.

Φρούριον Κυρηνείας.

Ἐβρα Τόμσον.

Μπέττυ Νάνσεν.

Φιλοστοργία, πίναξ Δ. Κόλλα.

Πῶς μάχεται ἡ Ἀγγλία.

Εἰρήνη Πάλλη.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Ἡθοποιῶ. — Ἀσημακόπουλος λέγεται. Εἶνε γενόσως ἀρίστος καὶ παίξει ἤδη μετὰ Ἰταλικῶν θιάσων εἰς Ν. Υόρκην.

Βαλ. — Ἡ ἀμνησία θεωρεῖται ἀθεράπευτος. Τὰ τελευταῖα ὁμοῦ πειράματα τοῦ Ἀγγλοῦ καθηγητοῦ Μπράουν ἀπέδειξαν ὅτι θεραπεύεται ριζικῶς διὰ τοῦ ὑπνωτισμοῦ.

Διαβάτη. — Ἀφοῦ Ἀκαδημαϊκοὶ δὲν ὑπάρχουν, χρησιμοποιεῖται τὸ κτίριον οὗχ ἦτον ἐπιφελῶς. Εἶνε εἰς τὰς αἰθούσας του ἐγκατεστημένα τὸ Βυζαντινὸν Μουσεῖον, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ἀδαμαντίου, ἡ σύνταξις τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Νεοελληνικῆς γλώσσης, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Χατζηδάκι, τὰ Ἀρχεῖα τοῦ Ἑλλ. Κράτους, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Βλαζογιάννη καὶ τὸ Νομισματικὸν Μουσεῖον, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Σβορώνου.

Ἐφέδρω Π. — Καὶ αὐτὸ ὑπελογίσθη. Τὸ „Τίτ-Μπίτς“ Ἀγγλικὸν περιοδικὸν μᾶς παρέχει τὴν πληροφορίαν ὅτι κάθε δευτεροβάθμιον στοιχίζει εἰς τὴν Ἀγγλίαν χίλια περίπου φράγκα. Ἐάν τὰ δαπανώμενα ἔνεκα τοῦ πολέμου διετίθεντο εἰς ἔργα εἰρήνης, πόσον διαφορετικὸς θά' ἦτο ὁ κόσμος...

Ποιητῆ. — Ὁ Μερίλλ ἐγεννήθη τῷ 1863. Τὸ πρῶτον

τοῦ ἔργου Les Gammes ἐξεδόθη τῷ 1887. Τὸ τελευταῖον δὲ βιβλίον του ἐπιγράφεται „Une voix dans la foule“ τῷ 1909. Ἐγραψε καὶ κριτικά ἄρθρα, ἀξιολογῶντα πολλὰς προσοχὰς.

Ν. — Δὲν ἠξεύρομεν ἂν προκηρύχθη διαγωνισμὸς. Εἰς τὴν Καλλ. σχολὴν μία θέσις καθηγητοῦ μόνον εἶνε κενή, ἡ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Ὑποψήφιος φέρεται ὁ κ. Ὀρλάνδος.

Ἀναγνωστρία. — Κατὰ τὴν ἐπέτειον τῆς ἐορτῆς τῶν νεκρῶν, εἰς τὸ Παρίσι, εἰς δύο τάφους εὐρίσκονται τὰ περισσότερα ἄνθη. Εἰς τὸν τοῦ ποιητοῦ Μυσσέ καὶ τῆς Μαργαρίτας Γκωτιέ, τῆς γνωστῆς ὡς Κυρίας μετὰ τὰς Καμελίαις.

Ἐρωτῶντι. — Μὴ λησμονεῖτε ὅτι ἕνας ἀνόητος δύνανται εἰς μίαν ὥραν νὰ προσβάλῃ τόσας ἀπορίας, ὅσας δὲν δύναται νὰ λύσῃ εἰς σοφὸς εἰς ἓν ἔτος.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΚΥΒΕΛΗΣ

Ταινία καλλιτεχνικὴ, εἰς ἃς πρωταγωνιστοῦν διάσημοι ἠθοποιοί. — Φωτισμὸς ἀπλετος. — Ἀπορροφητῆρες ἀέρος. — Τελεῖα θέρμανσις. — Παραστάσεις καθ' ἑκάστην 4—12 μ. μ.

„ΑΠΟΛΛΩΝ“

ΜΕΓΑ-ΚΙΝΗΜΑΤΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ - ΑΘΗΝΑΙ

Διεύθυνσις Κ. ΕΜΠΕΟΓΛΟΥ

Χίλια ἀναπαιτικὰ Ἀμερικανικὰ καθίσματα
Ταινία ἀποκλειστικῶς διὰ τὸν κινηματογράφον „Απόλλωνα“

„NORDISK“, „EKLAIR“, „ITALA“,

Ὁρχήστρα Κρασοῦ

Διὰ τὰς οἰκογενεῖας 25% ἔκπτωσης.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

„ΠΑΝΘΕΟΝ“

Ταινία ΠΑΤΕ

Κομψή, πολυτελής, εὐθυτάτη αἰθουσα. — Δράματα καὶ κωμωδία με πρωταγωνιστοῦντα πρόσωπα τὴν Ρομπλίν, τὴν Μπερτινί, τὴν Μπορέλλι, τὸν Μπρινιόνε, τὸν Μπονάρ, τὸν Σινιόρέ, τὸν Ριγκαντέν κλπ.

Κέντρον ἀριστοκρατικόν.

ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΜΕΤΑΛΑΒΙΑ

ΑΘΕ φορὰ, πού πηγάζουν στὸ χωριό μου μ' ἀρέσει νὰ μιλάω μετὰ τὸν Κώστα τὸν Στάχτιαρη, τὸν ἐπιλεγόμενον Ἀπιαστο, ἕναν ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους γιδοκλέφτες, ὅχι μόνον τοῦ χωριοῦ μου, ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν περιγύρων, γιατί μαθαίνω πολλὰ περίεργα τῆς γιδοκλέφτικης ζωῆς του, πολὺ χρήσιμα γιὰ ἕναν, πού γράφει διηγήματα.

Μιὰ βραδυὰ μετὰ δύο τρία ποτηράκια κονικ τὸν ἔφερα σὲ διάθεσιν νὰ μοῦ εἰπῇ μιὰ δική του ἱστορία, ἀπὸ ἐκεῖνες, πού φυλάγεται νὰ τὲς λέγῃ στὸν κόσμον.

— Ἐ, τώρα, Κώστα, νὰ μοῦ πῆς μιὰ ἱστορία σου, ἀπὸ τὲς πλεῖσιν ὡμορφες τῆς ἐποχῆς πού εἰσὺν βασιλεῖας τῆς νύχτας καὶ τῆς κλειψιάς...

— Τὶ Διάλογο τὲς θέλεις αὐτὲς τὲς ἱστορίες, ἀφεντικὸ μ', πού μετὰ τὸν καὶ σοῦ λέω κάθε τόσο; Πᾶν αὐτὰ, πέρασαν τώρα!

— Τὲς θέλω αὐτὲς τὲς ἱστορίες, Κώστα, γιατί μ' ἀρέσουν...

— Ἀφοῦ εἶν' ἔτσι, ἀφεντικὸ μ' ἔθ' σοῦ πῶ μιὰ ἱστορία μου, ἀλλὰ σὲ περικαλῶ νὰ μὴ μοῦ τὴν βάλ' εἰς τὴν φημερίδα, ἂν ἄλλη μιὰ φορὰ πού τὴν διάβαζαν ὁ κόσμος καὶ γελοῦσαν...

— Τόσο τὸ καλύτερο, ὡρὲ χαμένε! Ἐθ' γένης ἑξακουστός... θ' ἀκουστῇ τ' ὄνομά σου σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα, ἴσως καὶ παραπέρα ἀκόμα κατὰ τὴν Εὐρώπη... θὰ λέν ὅτι στὸ τάδε χωριό, εἶναι ἕνας ἄνθρωπος λεγόμενος Κώστας Στάχτιαρης ἄπιστος, πού ἔκανε αὐτὸ καὶ αὐτό...

— Καλὰ, ἀφεντικὸ μ' ἀλλ' ἂν τὸ μάθ' ἡ

Ἀστρονομία καὶ μοῦ πῆ: — «Ἐλα ἐδῶ, τώρα, Κύρ-Κώστα νὰ σὲ μάθω γράμματα;» τί νὰ πῶ τότε;

— Μὴ σὲ μέλλῃ γι' αὐτὰ τώρα, Κώστα. Περσασμένον, ξεχασμένον. Αὐτὰ, πῶκανες τότε, εἶταν «ἐπὶ Τουρκίας» καὶ δὲν ἔχει δικαίωμα κανεὶς ἀστυνόμος νὰ σὲ πειράξῃ. Νὰ προσπαθήσῃς ὅμως νὰ μὴν μπῆς σὲ κάμμιά βρωμοδουλειὰ τώρα στὸ Ἑλληνικό...

— Ἐγὼ, νὰ κλέψω τώρα, ἀφεντικὸ μ'; Θεὸς φυλάξῃ! Μὴνα ζουρλάθηκα; Μὴνα ἔφαγα τὸ κουτόχορτο; Ἐκλεψτα τότε, πῶκαλες καὶ οἱ πεθαμένοι... Τώρα ὅμως τρώγ' ἡ μυῖτα σίδερο, ἀφεντικὸ μ' μ' αὐτὲς τὲς Ἀστρονομίες, μ' αὐτοὺς τοὺς νοματάρχιδες, μ' αὐτοὺς τοὺς νεροδίκηδες, πού σοῦ κοπανίζουν ἀμπούμμμ! φουλάκα γιὰ τὸ παραμικρό, ἀμπούμμμ! πρόστιμο γιὰ τὸ τίποτε, πού σὲ πονάει ὡς τὰ κόκαλα. Ἄν πῆς καὶ γιὰ κάτι ἄλλου, ὅπως ἄκουσα, πού λέν εἰσαγγεληδες, ἀνακριτᾶδες, φουρτούνα σ' καὶ γαλασιὰ σ', Κώστα μ' καὶ Ἀπιαστὲ μ', ἂν τύχῃ καὶ πέσης στὰ νύχια τους! Πᾶς, γάνεσαι! Σὲ σκίζουν ἅν τὸ ψάρι! Εἶναι καλὸ καὶ ἄγιο τὸ Ἑλληνικό, ἀλλ' αὐτὸ δὲν τῶχει καθόλου καλὰ. Γιὰ μιὰ παλιόγίδα νὰ πᾶς τρία χρόνια φυλακὴ, καὶ νὰ πληρώνης ὀχτῶ φορὲς τὴν τιμὴ τῆς! Εἶναι νόμος αὐτός; Ἄν ἀγαπᾶς τὸν Θεό, ἀφεντικὸ μ'!

— Καὶ πῶς τὸν ἤθελες ἐσὺ τὸν Ἑλληνικὸ νόμο;

— Πῶς τὸν ἤθελα; (Καὶ τὸ πρόσωπό του ἔλαβε χυρῶπὴν ἑκφρασίαν) Νὰ πῶς τὸν ἤθελα: Ἄν με πιάσῃ μ' ἕνα κλειψιμὸ, νὰ τοῦ τὸ πληρώσω τὸ πολὺ-πολὺ διπλό, καὶ ὅχι φυλακὴ, πρόστιμο, καὶ πρᾶσιν' ἄλογα! Ἄν ὅμως δὲν με πιάσῃ «κλέφτης ἄπιατος καθάριος νοικοκύρης!» Ἐταὶ τὸ ἤθελα ἐγὼ τὸ Ἑλληνικό! Νὰ σοῦ πῶ

καλά - καλά, πώς τὸ ἤθελα τὸ Ἑλληνικό; Τὴν μέρα Ἑλληνικό καὶ τὴν νύχτα Τουρκικό!... Ψυχὴ μ', λεβεντιά! Νὰ μπορῶ κανεὶς καὶ ν' ἀνασαινή λιγάκι!...

— Ἐλα τώρα, ἄρ' ἔς τὰ αὐτὰ, καὶ πέ μου τὴν ἱστορία ποῦ σὺ ζήτησα. Ἀλλὰ μακριὰ ἀπὸ φέματα. Νὰ μοῦ λές ὅλο κι' ἀλήθειες.

— Σὺν κακὰ τὰ μυρίζομαι... Μήπως ἔχεις κανένα σκοπὸ νὰ μοῦ κοπανήσῃς καμμιά καταγγελία, καὶ πιαστῶ μ' τὰ ἴδια μ' τὰ λόγια;

— Δὲν σοῦ εἶπα, ὅτι αὐτὰ πῶκανες «ἐπὶ Τουρκίας», εἶνε περασμένα - ξεχασμένα; Ἄν ἤθελα νὰ σὲ καταγγείλω στὸν Εἰσαγγελεῖα, σὲ κατάγγελλα γιὰ τὰ εἴκοσι γίδια πῶκλεψες τῆς μάνας μου...

— Καὶ πιστεύεις, ἀφεντικό μ', ὅτι θάκλεψα ἐγὼ γίδια τῆς Κυρᾶς μας; — Θεὸς σχωρέσ' τη. Μὴν τὰ πιστεύεις ἀφεντικό μ', μὴν τὰ πιστεύεις. Μὲ συκοφαντοῦν στὴν ἀφεντιά σ', γιὰ νὰ μὴ μ' ἀγαπᾶς...

— Ἐμπρός, λοιπὸν τὴν ἱστορία.

Ὁ Κώστα - Στάχτιαρης, ὁ Ἄπιστος, τὸ στοιχειὸ τοῦ χωριοῦ μας «ἐπὶ Τουρκίας» κι' ὄλων τῶν περιχώρων, ἄρχισε τὴν ἱστορία:

✱

— «Ἔταν σαρακοστή τοῦ Δεκαπενταύγουστου. Τὲς ἀποκριές αὐτῆς τῆς σαρακοστῆς εἶχα καταντέψει ἕνα βετούλι, βετούλαρο, ἀφεντικό μ'... Χαφιά καὶ σχορῖο... Ἀληθινά, Θεὸς σχωρέσει τὸν πατέρα του, ποῦ τοῦχε. Κατσικομούνουχο μαθές, σαπούν' παχὺ, τόσο τὸ κέρατό του μὲ συμπάθειο, ἀλλὰ δὲν μπόρεσα νὰ τὸ φάω ὁ μαύρος ὄλο. Μούχαν μείνει καὶ τὰ δυὸ μπούτια. Ἐφαγα - ἔφαγα ὡς τὰ μεσάνυχτα, προϊστικὴ ἢ κοιλιὰ μ' ἀπὸ τὸ φαγί, ὕστερα ἐπιανε σαρακοστή κι' ἔπαυα. Τὴν ἄλλη μέρα πρωταυγουστία, τῆρηξα καὶ τὰ δυὸ τὰ μπούτια στὰ σκυλλιά... Τί νάκανα; Μήπως καὶ μποροῦσα νὰ τὰ φάω; Σαρακοστή τοῦ Δεκαπενταύγουστου, ἁμαρτία μεγάλη! Δὲν ξέρ'ς πῶς μοῦ φαίνονταν ἐκείνη τὴν ἡμέρα, νὰ πεινάω, καὶ νὰ ρίχνω ἕνα ζευγάρι μπούτια τετράπαχα, ψημένα ὠμορφα - ὠμορφα, τυρροκόκινα - τυρροκόκινα, ποῦ μποροῦσε νὰ τὰ ρεχτῆ καὶ βασιλειᾶς... ποῦ; στὰ σκυλλιά! κι' ὕστερα νὰ καθήσω νὰ φάω ψωμί καὶ κρομμύδι! Μποροῦσα νὰ κάνω κι' ἀλλοιωτικά; Χριστιανὸς Ὁρθόδοξος... Μήνα εἶμουν Τουρκὸς ἀγαρηνὸς—μακριὰ ἀπ' ἐδῶ!—νὰ φάω κρέας πρωταυγουστία; Ὅλα κι' ὅλα, ἀφεντικό μ', ἔφαγα χίλιες κοπριές, μὲ συμπάθειο, ἀλλὰ δὲν γάλασα ποτέ σαρακοστή καὶ τετραδοπαράσκεια, ὡς τὰ σήμερα, σὺν χριστιανὸς ὀρθόδοξος ποῦ εἶμαι! Εἶναι μερικοί, ποῦ τρῶν ἀράδα, κι' ἢ χριστιανοὶ εἶναι, ἢ Τουρκοὶ εἶναι, εἶνε τὸ ἴδιο. Δέκα πέντε μέρες σαρακοστή τὲς βάσταξα μὲ τὴν μεγαλύτερη εὐκολία, γιατί' εἶναι ἡ μικρότερη σαρακοστή τοῦ χρόνου, κι' ἔπειτα εἶναι γιὰ τὴν Πα-

ναγιά μας, προσκυνῶμε τ'ὄνομά της, —γιὰ τὴν Μεγαλόγαση, —προσκυνῶμε τὴ χάρη της, —(κι' ἔκανε τρεῖς σταυρούς). Δὲν ἔβαλα στὸ στόμα μου οὔτε μιὰ σταλιά λάδι. Τὴν πέρασα μὲ ψωμί, μὲ σκόρδα καὶ μὲ κρομμύδια ποῦ λέει ὁ λόγος, ἀλλὰ ρίγνομου ἀπ' ἐδῶ κι' ἀπ' ἐκεῖ, ἀρπάζα σταυρίλι, πεπόνια, χειμωνικά, σῦκα, ντομάτες... Ὅλος ὁ κάμπος κι' ὅλα τὰ ἡπουρόδεντρα ἦταν... δικὰ μ', δηλαδή στὸ χέρι μου. Ἦρθαν οἱ δεκατέσσερες Αὐγουστοῦ καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἢ ξημέρωσε ἡ πασκαλιά τῆς Παναγίας. Δὲν ἔβλεπα τὴν ὥρα πότε νὰ θραυδάσῃ, γιὰ νὰ θῶ στὸ κυνήγι μου... σὲ ξένα σύνορα, νὰ κοινομήτῳ δηλαδή κανένα σφαχτό. Εἶχα ξενηστικωθῆ δυὸ βδομάδες ἀκέρειες χωρὶς κρέας. Βράδυνασε. Κατὰ καλὴ τύχη, ἐκείνη τὴν βραδυὰ ἦταν μεγάλη δειπνοφεγγαρία. Ἀφίνω, τὸ λοιπὸν, τὰ πρόβατά μ' μὲ τὸν Κοράκη μου, ἕναν σκύλαρο μαύρον σὺν πίσσα, ποῦ δέξιζε γιὰ τρεῖς πιστικούς, σὺν ἐμένα, κι' ὅ,τι μούχωσε, τοῦ! ἐγὼ γιὰ ξένα σύνορα. Πέρασα ἕνα σύνορο, τὸ δικὸ μας, πέρασα δεύτερο καὶ μπῆκα στὸ τρίτο. Σκαπετώντας ἐκεῖ μιὰ ράχη, ἀκουσα στὰ σκοτάδια κύπρους καὶ κουδούνια νᾶρχωνται τὸν ἀνήφορο, πρὸς τὸ μέρος ποῦ εἶμουν ἐγὼ. —Καλὰ τὴν ἔχω!» εἶπα. Μούλωσα μέσα σ' ἕνα χαντάκι ρεματιᾶς, καὶ σὲ λίγο πλάκωσαν τὰ γίδια...

«Γκάμμμ! γκάμμμ!» ἀλήχτησαν τὰ σκυλλιά — «Θὰ μ' ἐνοιωσαν (εἶπα) καὶ δὲν ἔχω δόλωμα νὰ τοὺς ρίξω γιὰ νὰ τὰ θουθάνω». Ἀλλὰ κατὰ καλὴ τύχη πάλε, ὁ ἀγέρας ἦταν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ κοπαδιοῦ, καὶ δὲ μποροῦσαν νὰ μοῦ πάρουν τὴν ὀσμή. Στέκομουν «μετὰ φόβου Θεοῦ πίστεως» καὶ περίμενα νὰ μῶρθῃ ἀπάνω μου κανένα τραγί, κι' ὡς ποῦ νὰ τὸ καλοσυλλογισθῶ, πλακῶναι ἀπάνω μου ἕνας φλώρος τράγος, ποῦ ἄσπριζε μὲς' στὰ σκοτάδια σὺν μεγάλος σωρὸς χιόνι, κι' ἔρριξε τὰ μπροστινά του σ' ἕνα γραβὶ κι' ἄρχισε νὰ τρώῃ λίξουρα - λίξουρα κλαρί, καὶ νὰ παυῖνι πέραδῶθε λαλώντας ὁ κύπρος του — ἐδῶ σ' ἔχω, (εἶπα) βιὸ τοῦ Διάλου!» κι' ἀμέσως ρίχνομαι καὶ τὸν ἀρπάζω ἀπὸ τὸ κουλούρι τοῦ κύπρου. Στὴν στιγμὴ βάνω τὸ χέρι μου ἀπὸ κάτω του, —μὲ συμπάθειο— καὶ βεβαιονομαί ὅτι εἶχα στὰ χέρια μου κατακομούνουχο, πρᾶμμα ποῦ τὸ εἶχα καταλάβει καὶ πρὶν τὸ πιάσω, γιατί' δὲν βρωμοῦσε θαρβατήλες. Αὐτὸ ποῦ ἤθελα. Βουλλόνα καλὰ - καλὰ τὸν κύπρο μὲ γλωρόφυλλα, τ' ἀρπάζω μὲ τὸ ζερβὶ μου χέρι ἀπὸ τὸ δεξι κέρατο—μὲ συμπάθειο—καὶ τοῦ! ὄρσο, χωρὶς νὰ μὲ καταλάβουν οὔτε σκυλλιά, οὔτε πιστικοί. Πέτυχα ἕναν τράγο, ποῦ δὲν μπορῶ νὰ σοῦ παρατήσω. Μισὴ παλάμη ξύγγι εἶχε τ' ἀσπῆθι του! Φθάνοντας στὸ κοπάδι μου—τὸ εἶχα ἀφήσει ἀπόδιπλα στὲς ράχες—λεπίδι ἀμέσως τὸν φλώρο. Σὲ μισὴ ὥρα τὸν κατάστρεψα: σφάξιμο, γδάρσιμο, βγάλσιμο τῶν ἀντερῶν, πᾶνα-

σμα, ἀλάτισμα καὶ σούβλισμα. Ἄντερα, πλεμόνια καὶ κοιλιές τῆρηξα στὸν Κοράκη. Ὑστερα ἔβαλα τὸ σουβλί στὸν πλάτη καὶ κατέβηκα παρκαίτω σ' ἕνα γούπτο, γιὰ νὰ μὴ φαίνωμαι καὶ ἔρθουν καὶ μὲ πιάσουν στὸ φήσιμο, κι' ἀναψα φωτιὰ μὲ κάτι στεγνάδια ποῦ εἶταν ἐκεῖ κοντά, ἔστησα δυὸ φούρκες: μιὰ στὴν κορφή καὶ μιὰ στὸν πᾶτο τῆς ψησταριάς, ἔβαλα ἀπάνω στὲς φούρκες τὸ σουβλί μὲ τὸ σφαχτό κι' ἄρχισα νὰ τὸ στρεφογυρίζω γρήγορα-γρήγορα...

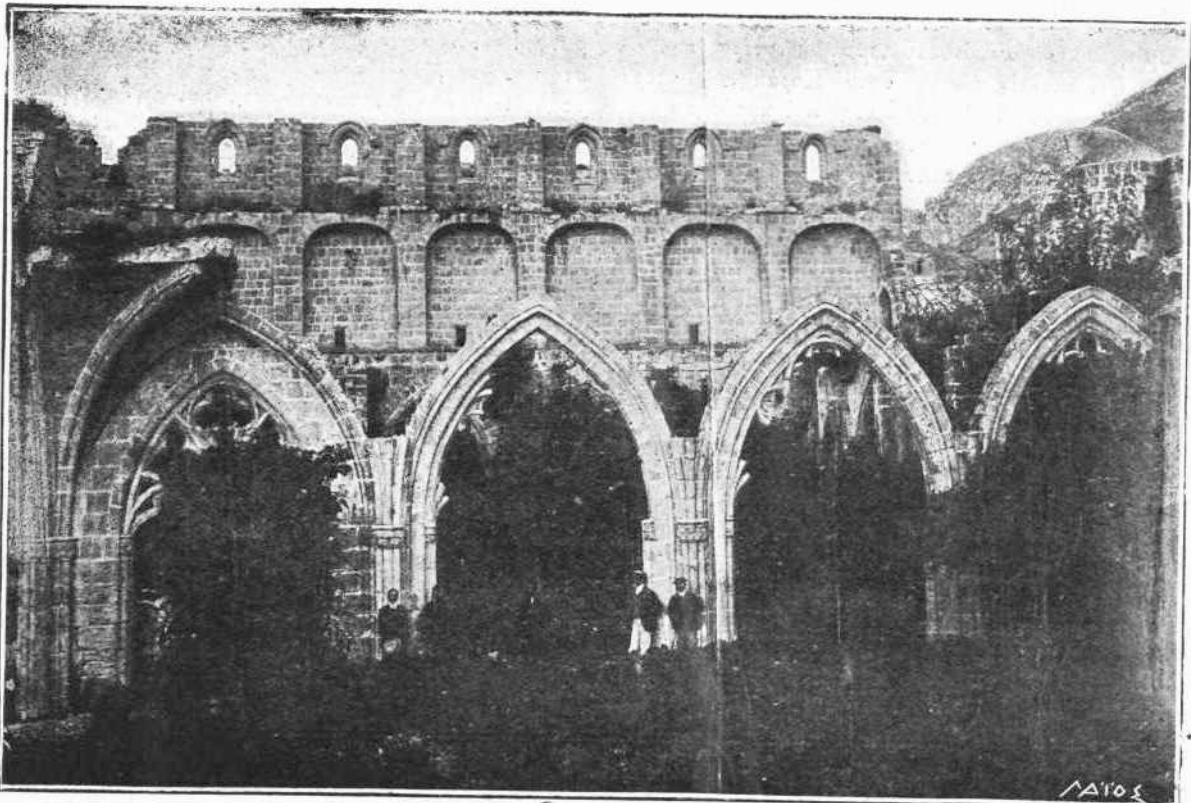
— Δὲν ἔρριξες τῆς σπλήνκ, τὴν καρδιά καὶ τὸ μαῦρο σῶτι στὴν φωτιὰ γιὰ νὰ κάνῃς γρήγορα-γλήγορα πασκαλιά;

— Ὅχι, γιατί' ἤθελα νὰ μεταλάβω. Ἄ! ὅλα κι' ὅλα, ἀλλὰ δὲν ἀφίνω καμμιά πασκαλιά, χωρὶς νὰ μεταλάβω. Γι' αὐτὸ εἶμστε Χριστιανοί. Πρέπει νὰ μεταλαβαίνωμε... Λαμπροί, Ἀποστόλων, Δεκαπενταύγουστο καὶ Χριστοῦγεννα, τέσσερες πασκαλιές, τέσσερες μεταλαβιές τὸν χρόνο.

«Ἔτσι, ποῦ λές, ἀφεντικό μ', σὲ μιὰ ὥρα τῶκαλα ἕνα φήσιμο τὸ ἔρημα, ποῦ δὲν μπορῶ νὰ σοῦ παρατήσω. Εἶχε γείνει κοκκισπὸ σὺν κρομμυδότσουφλο, καὶ λίγο ἔλειψε—Θεὸς σχωρέσει με—νὰ πῶ:—«Ἄς μὴ μεταλάβω αὐτὴν τὴν πασκαλιά!», ἀλλὰ βάσταξα καὶ δὲν τὸ γάλασα! Μὲ τρογύριζε ὁ Πειρασμὸς—γ... τὸ γόνα του,—νὰ τὸ γάλασω, ἀλλὰ δὲν μπόρεσε νὰ μὲ νικήσῃ. Ἐπρεμε ἡ καρδούλα μου γιὰ κρέας, ἀλλὰ μ' ἀγκάρδιονε ἡ Παναγία—προσκυνῶμε τὴ Χάρη της—Ὅταν τ' ἀπόψητα, τῶστίσα ἀπάνω σ' ἕνα πουρνάρι, μέσα στὴν μεγάλη ντυγαλωσιά, καὶ γιὰ νὰ πέφτῃ ἡ λύγα ἀπὸ πᾶνω ὀλοῖσια τὸν κατήφορο ἀπὸ τὸ κεφάλι στὰ ποδάρια, καὶ γιὰ νὰ μὴ μοῦ τὸ σὺν τὰ σκυλλιά, δικὰ μου ἦ ξένα. Λίγο ν' ἀργοποροῦσα καὶ νὰ μὴν τῶστίνα στὸ πουρνάρι ψηλά, ἢ ἄρχισα τὸ φαγί. Ὅταν ἔφυγε ὁ πειρασμὸς ἀπὸ μπροστά μου, στάθηκα κάμπος, περιμένοντας ν' ἀκούσω τὸν σήμαντρο τῆς ἐκκλησιᾶς, γιὰ νὰ πεταχτῶ στὸ χωριὸ νὰ μεταλάβω καὶ νὰ γυροῦω γλήγορα—γλήγορα νὰ ριχτῶ στὸ φαγί, νὰ μπλετσώσω. Ἄρχισε νὰ φέγγῃ καὶ μιὰ κάθε κακὸ τραβήχτηκα τὸν ἀνήφορο πρὸς τὰ πρόβατά μου, ποῦ τὰ βοσκοῦσε ὁ Κοράκης.

«Ἔγχαν ξυπνήσει τὰ πουλλιά, κι' ἄλλα ρουρτουλοῦσαν πρὸς ἐδῶ, κι' ἄλλα πρὸς ἐκεῖ, κατὰ τοὺς τέσσερες ἀνέμους, κελαιδῶντας, κι' ὁ σήμαντρος τῆς ἐκκλησιᾶς δὲν ἀκούονταν ἀκόμα... —Τί νὰ τρέχῃ τάχα, (εἶπα μέσα μου.) Μήπως ἀροῦσθησε ὁ παπᾶς καὶ δὲν θὰ λειτουργήσῃ; Ἄς περιμείνω καὶ λίγο ἀκόμα, καὶ ἂν βρῆ ὁ ἥλιος καὶ δὲ σημάνη ὁ σήμαντρος, θὰ κατεβῶ στὸ πουρνάρι νὰ πασκάσω!» Πέρασε κατὰ τὸ πουρνάρι καὶ κλεψιμιὸ δὲν μποροῦν ν' ἀνταμωθοῦν στὴν ἴδια κοιλιὰ, κι' ἔτσι ὁ κλεμένος τράγος πῆγε στὴν κοιλιὰ τοῦ Κοράκη. Ἀπὸ τότε, ἀφεντικό μ' ὅταν τῶχα νὰ μεταλάβω δὲν ἔκλεβα σφαχτό ἀντίνοχη.

μένος! Κίνησα λοιπὸν τὸν κατήφορο, φτάνω στὸ πουρνάρι, ἀναβαίνω στὴν ντυγαλωσιά, ξεστηθῶν τὸν δεξιὸ τὸν πλάτη, καὶ τὴν στιγμὴ ποῦ τὸ ἔφερα στὸ στόμα μου, χαρούμενος—χαρούμενος, ἀκούω; «τσιάγγ—τσιούγγ!», «τσιάγγ—τσιούγγ» τὸν σήμαντρο τῆς ἐκκλησιᾶς! Μ' ἔκοψε ὁ τραγογένης ἀπάνω στὴν γλύκα, ἀπάνω ποῦ μῶτρεχαν τὰ σιάλια ἀπὸ τὴν πείνα! Σταμάτησα. Τί νὰ κάνω; Νὰ φάω, νὰ μὴ φάω; Κάνω μιὰ καρδιά, νικάω πάλε τὸν Πειρασμὸ—ὄξω ἀπ' ἐδῶ—, ἀφίνω τὸν πλάτη ἀπάνω στὴν ντυγαλωσιά, καὶ κατέβηκα. — «Ἄε, ὠρὲ τραγόπαπα, (εἶπα μέσα μου) τί μῶκανες σήμερα! Ἀργήσες, ποῦ ἄργήσες, δὲν κἀθώσουν στὸ σπῆτι σου. Δὲν ἔκανες τὸν ἄρρωστο; Τί θὰ γένονταν κι' ἂν δὲν λειτουργοῦσες σήμερα, θὰ χαλοῦσε τὸ χωριὸ;» ἔξικινάω, τὸ λοιπὸν, θέλοντας καὶ μὴ, γιὰ τὸ χωριὸ. Φθάνοντας ἐκεῖ, πῆρα ἴσια στὸ σπῆτι μου, νύφτηκα, ἀλλάξα, πῆρα ἕνα κερὶ γιὰ τὴν Παναγία καὶ τραβήξα γιὰ τὴν ἐκκλησιὰ. Ἄργοῦσε ἀκόμα γιὰ τὴν μεταλαβιά. Σὲ λίγο διαβάστηκε ὁ Ἀπόστολος, καὶ τὸ Βαγγέλιο κι' ἄρχισε τὸ Χερουβικό, βγήκαν τ' «Ἄγια», εἶπαν τὸ «Πιστεύω», ἀκούστηκε τὸ «Ἐξαιρέτως», ψάλλθηκε τὸ «Ἄξιον ἐστὶν ὡς...», εἶπαν τὸ «Πάτερ ἡμῶν» καὶ σὲ λίγο ἀκόμα βγήκε ὁ παπᾶς μὲ τὸ «Μετὰ φόβου Θεοῦ...» καὶ σ' ἀκόμα λίγο ἦρθε κι' ἡ ὥρα τῆς μεταλαβιᾶς! Δόξα σοι ὁ Θεός! Τί νὰ σοῦ εἰπῶ, ἀφεντικό μ'! Μ' ἔδερε τέτοια πείνα μέσα στ' ἄντερα, ποῦ τὴν στιγμὴ, ποῦ μῶβαλε ὁ παπᾶς τὴν λαβίδα μὲ τὴν μεταλαβιά στὸ στόμα, λίγο ἔλειψε νὰ τὴν ροκανήσω καὶ μούρθε! Ἀρπάζω τὰ δισκοπότηρα καὶ νὰ τὸ ρουφῆξω ὄλο νὰ γένη τὸ μολόγημα. Τέλος πάντων μ' ἔγλυσε ὁ Θεὸς καὶ δὲν ἔκανα τίποτε ἀπ' αὐτὰ, καὶ τραβήξα σὺν ἀγέρας γιὰ τὸ πουρνάρι τυρλωμένος ἀπὸ τὴν πείνα. Μὲ φωνάζ' ἡ μάνα μου: —«Ποῦ πᾶς, Κώστα, πασκαλιά μέρα! Ἐλα στὸ σπῆτι νὰ πασκάσωμε. Ἐχω πῆττα στὸ τεπὶ καὶ πέιο στὸ καυᾶβι...», ἀλλὰ ποῦ ν' ἀκούσω ἐγὼ τέτοια! Ὁ νοῦς μου εἶταν ὄλος στὸν ψημένο τράγο, ποῦ μὲ περίμενε στὴν ντυγαλωσιά τοῦ πουρναιοῦ. Δὲν ἔτρεχα πρὸς τὸ πουρνάρι, πετοῦσα καὶ φτάνω λαχανιασμένος - λαχανιασμένος, σὺν νὰ μὲ κνηγοῦσαν Τουρκοὶ, ἀλλὰ τί νὰ ἰδῶ; Τὸν ἄτιμο τὸν Κοράκη, νὰ ξεκοκκαλίξῃ τὸν τράγο! Φαίνεται ὅτι, ὅταν ξεστήθωσα τὸν πλάτη, καὶ κατέβηκα, ἄμα ἀκουσα τὸν σήμαντρο, εἶχε ξεκαρδίσει τὸ σουβλί ἀπὸ τὴν ντυγαλωσιά τοῦ πουρναιοῦ κι' ἔπεσε κάτω, τὴν στιγμὴ, ποῦ ἔφευγα γιὰ τὸ χωριὸ καὶ δὲν τὸ κατάλαβα, κι' ἀπὸ τὴν πείνα ἐγὼ πασκαλιά ἔκανε ὁ Κοράκης! Τῶδεξε, γλέπ'ς ἡ μεταλαβιά, γιατί' μεταλαβιά καὶ κλεψιμιὸ δὲν μποροῦν ν' ἀνταμωθοῦν στὴν ἴδια κοιλιὰ, κι' ἔτσι ὁ κλεμένος τράγος πῆγε στὴν κοιλιὰ τοῦ Κοράκη. Ἀπὸ τότε, ἀφεντικό μ' ὅταν τῶχα νὰ μεταλάβω δὲν ἔκλεβα σφαχτό ἀντίνοχη.

ΚΥΠΡΟΣ

Πελαπαῖς Κυρηναίας

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ *

Ἀρχαῖαι τινες ἐκεῖ Ἰλλυρικά πόλεις διετήρησαν τὴν ἀκραιότητα καὶ τὴν ἐν πᾶσιν ἀνθρωπότητα καὶ εὐρωστίαν των· ἀξιωματικῶς δὲ κατέστησαν καὶ ἐν τῇ ἀρχαιότητι καὶ ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις τὸ Τραγγύριον, ἡ Σάλων, ἡ Ἐπίδαυρος, τὸ Δειμίτιον (ἀλωθὲν ὑπὸ Σικιπίωνος τῷ 155 π. Χ.) καὶ τὸ Πήλιον (ἐνταῦθα πολέμων ὁ Μ. Ἀλέξανδρος τῷ 335 π. Χ., ἐμαθε τὴν ἀποστασίαν τῶν Θηβαίων ἐνεπρήσθη τότε τοῦτο ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Ἰλλυριῶν Κλείτου, συνοικισθὲν καὶ πάλιν) ὁμοίως αἱ Ἐγγελάνας, Ἀρούσιον, Μέτουλον, Κέραξ, Σατίων, Βοιοί, Πέτρα, Βρεττία, Ἰάδερα, Σενία, Λυγγηδός, Φλασών, Πάρθος, Φάρος, Μελίτη, Ἄρβα (σημερ. Λίσα) (**), Ἀψυρτίδες, (Λιθούρνια νῆσοι) Χρυσονοδίων, Γερτούς, Ἀντιπατρία (Φοιβάτιδες) Ὑσκαία (ἀποκρούσαντα τὴν ἐφοδὸν τοῦ Κλαυδίου 190 π. Χ. ὁ Περσεύς δὲ κατόπιν 169 π. Χ. ἐξηνῶρα πόδισε τοὺς κατοίκους της) Οἶνειον (ἀλωθὲν ὑπὸ Περσέως) Σκάμπα, Δαυλία, Δέβομα, Ἀλθανόπολις, Συσάρηθος, Λίσσος (κτισθεῖσα τῷ 385 π. Χ. ὑπὸ τοῦ Γέλωνος τυράν. τῶν Συρακουσῶν, τῷ δὲ 221 Φίλιπ-

πος ὁ Γος ἀφείλε, αὐτὴν ὡς καὶ τὴν ἀκρόπολιν Ἀκρόλισσον, ἀλλὰ περιήλθε καὶ πάλιν εἰς τὰς χεῖρας τῶν Βασιλέων τῆς Ἰλλυρίας Πλευράτου καὶ Γενθίου), Τρρατική ἐν τῇ μεγάλῃ Λιβυονία, Ὀρικός (ἀποικία Εὐβοέων) ἡ πλουσία Λιγκιστική, Ἐπέτιον, Ἡράκλεια καὶ Ἐτλίμη (παρὰ ταύτην μικρὰ τις ἐκτασις—τῶν Καλαμιωτῶν—ἐκαλεῖτο τὸ βασιλεῖον τοῦ Ὀρέστου, διότι ἐνταῦθα λέγεται ὅτι κατέφυγεν ὁ ἀτυχεὶς τοῦ Ἀγομέμονος υἱός, διωκόμενος ὑπὸ τῶν Ἐρινυῶν) Βύλλης, Ἀλθανον (σημερ. Ἐλβασάν) ἡ καὶ περίφημος Ἀπολλωνία (ἀποικία Κερκυραίων) μετὰ τοῦ λιμένος τῆς Αὐλώνος· ἡ Ἀπολλωνία (Γυλάκεια) οἰκισθεῖσα τῷ 587 π. Χ. ὑπὸ Κερκυραίων, Κορινθίων, Δωριέων καὶ ἄλλων, κέντρον ἑλληνικῆς παιδείας, προτιμωμένη ἐνίοτε καὶ αὐτῶν τῶν Ἀθηναίων ἐχρησίμευσεν ὡς τόπος ἐκπαίδευσως τοῦ Αὐγούστου καὶ ἐκ ταύτης κατήγετο ὁ Διήφρονος υἱὸς Εὐηνίου ὁ μάντις τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ τοῦ ἐν Μυκάλη καταναυμαχῆσαντος τοὺς Πέρσας· ἀναφέρεται δὲ καὶ τις Νεοπτόλεμος νικήσας δρόμῳ εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας. Ἐνταῦθα τέλος ὑπῆρχε καὶ ἱερός τόπος, τὸ περίφημον Νυμφαῖον μετὰ τοῦ ἐν αὐτῷ ἐκ πέτρας ἐξερχόμενου ἀθανάτου πυρός (**), ὅπερ δὲν κατέ-

(*) Συνέχεια καὶ τέλος.
(**) Ἐνθα κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους συνηκροτήθη ἡ περίφημος ναυμαχία Ἰταλῶν καὶ Αὐστριακῶν.

(**) «Πέτρα δ' ἐστὶ πῦρ ἀναδιδούσα, ἵπ' αὐτῇ δὲ κηῖναι ρέουσαι χλιαροῦ καὶ ἀσφάλτου». Στραβ.

καὶ τὰ περίξ ἀλλὰ διετήρει γλοάζοντα καὶ σὺδενδρα· ἦτο δ' ἀφιερωμένος τῷ Πανὶ καὶ ταῖς Νύμφαις καὶ περιεκοσμεῖτο ὑπὸ πληθῆος ὡραίων οἰκοδομημάτων καὶ ἀναθημάτων, σειραὶ δὲ ἀργυρῶν καὶ χαλκῶν αὐτῆς νομισμάτων ἀνάγονται εἰς τὸν Δ' αἰῶνα π. Χ. ὡς καὶ 350, 229 καὶ 100 π. Χ. φερόντων Λύραν, Ὁβελίσκον, Δάμαλιν καὶ Μόσχον, κεφαλὰς Ἀπόλλωνος, Ἀθηναῖς, Ἀρτέμιδος, Ποσειδῶνος, Διονύσου καὶ Ἀσκληπιοῦ, Τρίποδα καὶ κέρας Ἀμαλθείας, Νύμφας περὶ τὸ Νυμφαῖον ὄργουμένης, Ἄδην κ.λ. ἐπιγραφὰς δὲ ΑΠ, ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΑΠΟΛ, ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΑΝ.

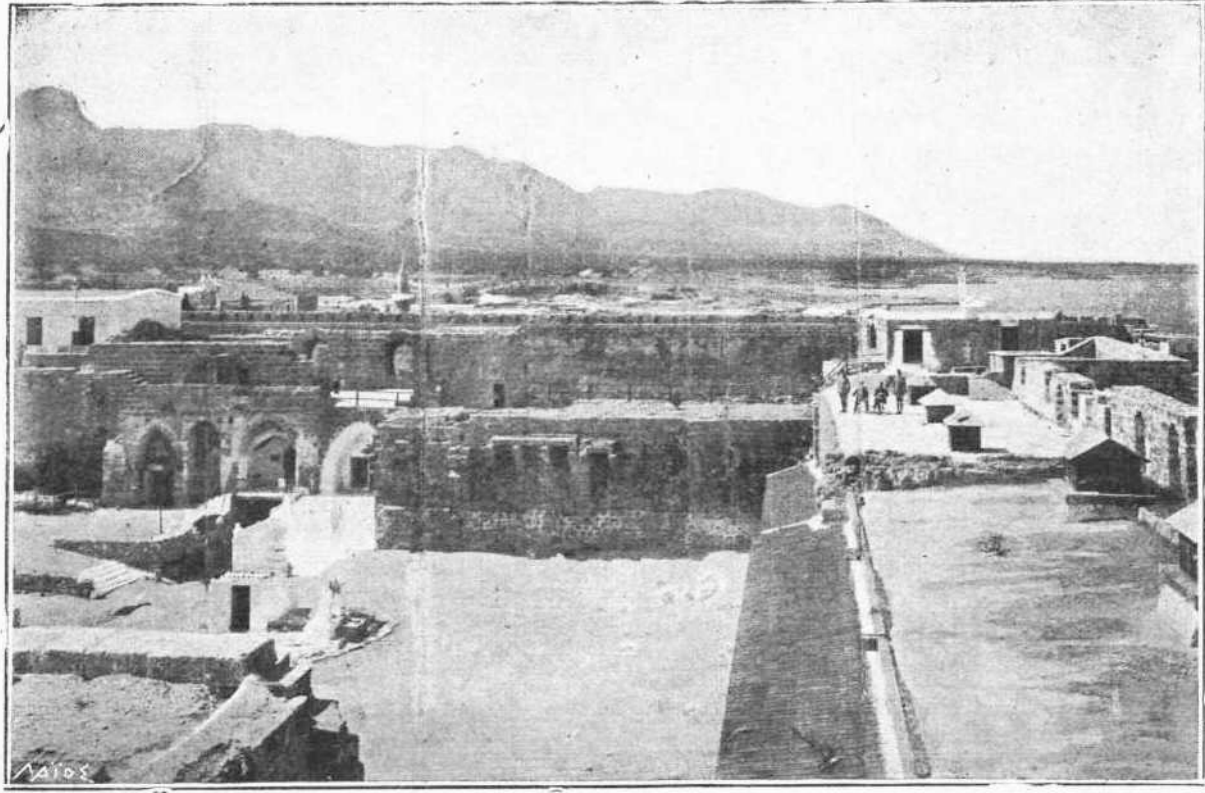
Αἱ πόλεις αὗται ἠμιλλῶντο εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν, ἦτις ὅμως σὺν τῷ χρόνῳ προσέλαθε πειρατικὸν χαρακτῆρα, ἐφ' ᾧ διεκρίθησαν οἱ Δαλμάται ληστεύοντες, μέχρις ὅτου ὑπεδουλώθησαν τοῖς Ρωμαίοις, (168 π. Χ.) ὑπὸ τοῦ Μάρκου Φιγούλου καὶ Σικιπίωνος Νασικᾶ (597—155 π. Χ.) τοῦ Αὐγούστου (3—4 π. Χ.) καὶ τοῦ Τιβερίου (7 π. Χ.) ὅτε καὶ ἐπισήμως ὀνομάσθη ἡ γῶρα Δαλματία. Κυριευθεῖσα κατόπιν ὑπὸ τῶν Ὀστρογόθων (481) ἐπὶ Θεοδορίου μετηγήθη διοικητικῶς εἰς τὴν ἀνατολικὴν αὐτοκρατορίαν.

Κατὰ τὴν μαρτυρίαν δὲ τοῦ Ἡρακλείου, παρὰ τὸν Σαῦον καὶ τὴν παραλίαν ταύτην ἐνεκατεστάθησαν πολλὰ σλαυκαὶ φυλαί, ὅτε ἡ Σάλων

καὶ ἡ Ἐπίδαυρος κατεστράφησαν μετ' ἄλλων πόλεων, ὧν οἱ φυγάδες ἀνωκοδόμησαν τὸ Σπάλαθρον καὶ τὴν Ραγούσαν, αἵτινες κατέστησαν σημαντικοὶ λιμένες ὑπὸ ἑλληνικὴν διοίκησιν, παραχωρηθέντες τῷ Μ. Καρόλῳ κατόπιν, καὶ ἀνακτηθέντες πάλιν (806) ὑπὸ τοῦ Νικηφόρου, ὅτε διὰ τῆς συνθήκης τοῦ 832 ἀνεγνωρίσθησαν ὡς ἑλληνικαὶ κτήσεις.

Ἡ Ἑνετία, ἡ Οὐγγαρία, ἡ Κροατία, ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Αὐστρία ἀπὸ τοῦ 997 μέχρι τοῦ 1805 κατόπιν περιπετειωδῶν πολέμων ἐκυριάρχησαν τῆς γῶρας ταύτης, ἧς ἡ Καρινθία, (σημ. Τεργέστης) Κερνιόζα καὶ Κροατία ὑπέκειντο τῷ Ναπολέοντι, μέχρις ὅτου τῷ 1815 ἀπεδόθησαν τῇ Αὐστρίᾳ.

Ἐκ τῶν τὰ μάλιστα ἀκμασασῶν πόλεων τῆς ἀρχαίας Ἰλλυρίας ἀξιωματικῶς τυγχάνει ἡ Ἐπίδαμος (σημερ. Δυροάχιον Durazzo) ἡ πλουσία αὐτῆ Κερκυραϊκῆ ἀποικία (Θουκυδ. Α. 24, Lii) παρὰ τὸν ποταμὸν Πάλαμνον γενομένη ἀφορμὴ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ὅτε ἐξερράγη ἡ πολιτικὴ καὶ φυλετικὴ ἀντιπάθεια τῆς δωρικῆς καὶ ἀριστοκρατικῆς Σπάρτης κατὰ τῶν Ἰωνικῶν καὶ δημοκρατικῶν Ἀθηναίων ἐκτίσθη δὲ κυρίως ὑπὸ Φιλίου Ἐρατοκλείδου, μετ' ἄλλων Κορινθίων, Κερκυραίων καὶ Δωριέων καὶ ὑπέταγθη εἰς τὸν βασιλέα τῆς Ἰλλυρίας Γλαυκίαν. Τῷ 316 ὅμως ὁ Κάσσανδρος ἀφείλε ταύτην καὶ

ΚΥΠΡΟΣ

Τὸ φρούριον τῆς Κυρηναίας

τῷ 312 ἀπεδόθη τῷ Γλαυκίᾳ ὑπὸ τῶν Κερκυραίων, καὶ τέλος τῷ 216 π. Χ. ἐκυριεύθη ὑπὸ Φιλίππου τοῦ Γ'.

Ἐντεῦθεν ἤρχιζεν ἡ περιόνομος Ἑγγυατὶα δόδος, καταλήγουσα διὰ τῆς Ἀπολλωνίας καὶ Θεσσαλονίκης εἰς τὸ Βυζάντιον, καὶ ἐνταῦθα διέτριψεν ἐξόριστος ὁ Κικέρων, καὶ ἐν ταύτῃ εὗρεν ὁ Πομπήλιος ἀσφαλὲς κρησφύγετον. Ἐπὶ δὲ Αὐγούστου ἐγένετο πρωτεύουσα τῆς Νέας Ἡπείρου.

Ὡς ὑπὸ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων ἱστορεῖται διὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, τὸ ὀλιγαρχικὸν κόμμα τῆς πόλεως ἀποδιώχθη ὑπὸ τῶν δημοκρατικῶν ἐπολιόρχησε ταύτην, τῇ βοήθειᾳ τῶν πέριξ γειτόνων ἢ δημοκρατικοῦ τότε ζητήσαντες βοήθειαν παρὰ τῆς Μητροπόλεως καὶ μὴ τελείως ἰκανοποιηθέντες κατέφυγον εἰς Κόρινθον, ἣτις διαλύσασα τὴν πολιορκίαν ἐδέχθη τὴν παρὰ τῆς ἐξορισθείσης Κερκύρας κήρυξεν πολέμου, καὶ οὐ μόνον ταύτην ἐνίκησε ἀλλ' ἐξεστράτευσεν καὶ κατὰ τῶν Ἀθηνῶν, (ὧν ἀπέστειλαν τὴν Ποτίδαιαν), ἣτις ἐδοθήσαν τοῖς Κερκυραίοις, ἡγουμένης ὀλοκλήρου τῆς Πελοποννήσου, ἣν προσεκάλετον εἰς τὸν μέγαν ἀγῶνα (431—404).

Ἡ εὐμερὶς καὶ ἡ ἀκμὴ τῆς πόλεως (Ἐπι-

δήμιου—Δυραρχίου) μετ' ὅλους τοὺς ὀλεθροτάτους σεισμούς διετερήθη ἐπὶ αἰῶνας μέχρι τῶν Βυζαντινῶν, ὅτε ἐγένετο τὸ κέντρον μεγάλων πολεμικῶν περιπετειῶν, ὡς εἶρα Ἰλλυρικὴ, μέχρι τοῦ 1073, ὅτε ἐπὶ τοῦ Αὐτοκράτορος Μιχαήλ Δούκα ἀνηγορεύθη δουκάτον, ἐνθα καὶ παρεδόθησαν εἰς τὸν Αὐτοκράτορα Ἀλέξιον Κομνηνὸν συλληφθέντες πολλοὶ τῶν μετὰ τοῦ Πέτρου τοῦ Ἐρημίτου Στυροφόρων.

Τῷ 1206 (κυριαρχία Λατίνων) ἐκυριεύθη ὑπὸ τοῦ δεσπότη τῆς Ἡπείρου Μιχαήλ Ἀγγέλου, μέχρις ὅτου ἀρξέσθη ἀπὸ τῶν διαδόγων τούτου (1294) ὑπὸ τοῦ πρίγκιπος τοῦ Τάραντος Φιλίππου. Τῷ 1332 πάλιν παρεδόθη εἰς τὸν ἀδελφόν τούτου Ἰωάννην καὶ μετὰ ἓν ἔτος εἰς τὸν υἱὸν τούτου Κάρολον τῷ 1352 ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Σέρβων, τῷ 1512 ὑπὸ τοῦ κόμητος τῆς Ναυίας Λουδοῦ Ραλκόνδου, καὶ κατόπιν ὑπὸ τοῦ δουκὸς τῆς Σκόδρας Γ. Βάλτζα, μετ' ὃ κατακτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Σκιρδέμπερ, μεταβιβάσθη εἰς τὴν Βενετίαν, καὶ τέλος ἐκυριεύθη τῷ 1652 ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου Βαγιαζήτ' Β' διαφυλάξασα ποιᾶς τινας προνομίας, καὶ δὴ τὴν ἑλλην ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν ὑπὸ Μητροπολίτην.

X. A. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙ ΣΚΕΠΤΟΜΑΙ

Εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐξακριβωθῇ ποῖος ἐγενήθη προήτερα. Ὁ Πόνος ἢ ὁ Ἔρως. Τὸ πιθανότερον εἶνε ὅτι ἐγεννήθησαν ταυτοχρόνως.

Τὸ πρῶτον ἀμάρτημα τοῦ ἀνθρώπου εἶνε ὅτι ἐνυμφεῦθη. Ὅρα καὶ παθήματα ἀειμνήστου Ἀδάμ.

Ἀπὸ τὰ περίεργα τῆς γλώσσης: Τὸ θηλυκὸν τοῦ λόφου νὰ εἶνε ἡ λόφδα.

Ὁ Χάρος καὶ ἡ Χαρὰ νὰ ἔχουν τὴν αὐτὴν ῥίζαν.

Ἐπάρχουν κομμικὰ στιγμὰ ἐξόχως τραγικὰ καὶ τραγικὰ, ἐξόχως κομμικὰ.

Καθόλου ἄπορον ἂν ἡ Ἰταλία ἀριθμῇ τὰς περισσότερας ἀορίστας. Μήπως καὶ αὐτὸ τὸ σχῆμα τῆς δὲν εἶνε ἓνα πόδι θεατρίνας;

Συχνὰ ἀναγινώσκωμεν ὅτι ὁ τάδε κύριος θὰ κατέλθῃ εἰς τὸν προσεχῆ ἐκλογικὸν ἀγῶνα. Καθὼς κατήγγησε τὸ πολιτεύεσθαι, βεβαίως κατέροχεται ὁ ἀποφασίζων νὰ πολιτευθῆ, διὰ νὰ ἀνέλθῃ ὅμως κατόπιν εἰς τὰ ὑψηλά ἀξιώματα τῆς Πολιτείας.

Ἡ γάτα εἶνε ἐκφυλισμένη τίγρις, ὅπως ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἐκφυλισμένη θεοτής.

Τὸ τελειότερον περιβάλλον εἶνε νὰ εἶσαι εἰς ἓν δωμάτιον στολισμένον μετ' ἔργα ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς, ἄρα ἢ ἀρμόνιον νὰ συνοδεύῃ ἀπαγγελίαν λυρικοῦ ποιήματος καὶ νὰ σὲ κυκλῶνουν μενεξέδες. Μπορεῖς τότε τὰ ἀνακράξῃς: «Νῦν ἀπολύεις—ὄχι τὸν δοῦλόν σου—τὸν εὐτυχητὸν σου, Δέσποτα τῶν ψυχῶν».

Δὲν ἔχω ἴδῃ ἐπιθεώρησιν χωρὶς εὖζωνον, ζωροφύλακα καὶ Ζαλυθινόν, Δράμα χωρὶς ὄρνυγάς, δηλητήρια καὶ λυγμούς. Φάροισ χωρὶς κούφισμον εἰς ντουλάπια, λιποθυμίες καὶ ἀπιστίες. Συναυλίαν χωρὶς φάλτσα καὶ χειροροτήματα «συγγενῶν καὶ φίλων». Ὁπερεῖταν χωρὶς β'ίς καὶ κνήμην. Δημοσιογράφον χωρὶς φαντασίαν καὶ μαλλιάρων δημοσίευμα μετ' ν καὶ ς.

Ὁρισμοί: **Μοναχός.** Ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ποτὲ δὲν εἶνε μοναχός.

Πολιτισμός (Διαρκοῦντος τοῦ Πανευρωπαϊκοῦ πολέμου). Ράκος διὰ τὸ κάρο τῆς καθαριότητος.

ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ἘΝὸς ἩΜΗΝΟΣ

Τὸ 1915.— Αἰμοστάζων σκηπτρῶν.— Πόλεμος καὶ Χριστιανισμός.— Ἡ διαρκὴς εἰρήνη.— Νὰ ἀναστηλώσονται.— Καλλιχρῆνη διαφωνία.— Ὁ Διάδοχος τοῦ Λαοσαναίου.— Τὰ ἐκατοστάρικα τῆς Κατηγορίτσας.— Βραβεῖα καὶ ἔρανοι.— Ἀποκολοκύνθισος.— Αἱ ξένοι ἰδέαι καὶ τὸ Ἑλλ. κοινόν.— Ἀντὶ συγνήσεων κατ'αρχαίῳ.— Γυναικεία φραζιμολογία.— Ὁ γάτος τοῦ Ἀρσακίου.

ΕΝΘΙΜΟΝ τὸ 1915 κλιθεῖται εἰς τὴν ἄβυσσον. Κάθε ἀριθμὸς τοῦ ἀποτελεῖται ἀπὸ κόκκαλα. Ἀκολουθεῖται ἀπὸ στεναγμούς, ἀπὸ ἄριζ. Ἐτος τὸ ὁποῖον παρέλαβεν ὡς κληρονομίαν ὁμορφονίας, διήρυσεν ὀλοκλήρον τὸν βίον ἐν φρικαλεότητι, παραδίδει δὲ τὰ αἰμοστάζοντα σκηπτρά του εἰς τὸ διάδοχον ἔτος μετὰ τὰς ἀγριωτέρας τῶν διαθέσεων. Εἶνε τόσῳ ἀπαισία ἡ νεκρολογία τοῦ 1915, ὅστε περίτρομοι εὐχόμεθα ὅπως ἡ ἀνθρωποσοφὰ ἴληθῃ μετὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ νέου ἔτους, τὸ ὁποῖον ἀνατέλλων, φωτίζει ὄπλα, τηλεβόλα, χαρακώματα...

Ὁ Δ' Ἀγνούτζιο ἀγορεύσας ἐν τῷ στρατοπέδῳ ὅπου ἐτελεῖτο λειτουργία εἶπε: «Τότε μόνον εἶνε καιρὸς καλὸς Χριστιανός, ὅταν θυσιάζει τὴν ζωὴν του χάριν τῆς πατρίδος του». Καὶ τὰ εἶπε αὐτὰ ποιός; Ὁ Δ' Ἀγνούτζιο ὁ διακηρύξας ἄλλοτε ὅτι οἱ ποιηταὶ δὲν ἔχουν θρησκείαν. Ἄλλ' ἡ Ἐκκλησία δὲν ἔχει βέβαια τὴν αὐτὴν γνώμην. Ὁ Χριστὸς ὁ ὁποῖος ἔθεσε βάσιν τῆς διδασκαλίας του τὸ «ἀγαπάτε ἀλλήλους», ὁ συνιστῶν νὰ τείνωμεν καὶ τὴν ἄλλην παρεῖαν ἐάν ραπισθῶμεν, ὁ δογματίας μίαν ποιήμην ὑπὸ ἓνα ποιμένα, δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἀνεχθῆ τὸν ἄγριον πόλεμον. Πόλεμος θὰ εἴπῃ ἄρησις θρησκευτικῶν ἀρχῶν. Καὶ ναὶ μὲν καὶ ἱερεῖς ἄλλοτε ἐπολέμησαν, καὶ Ἄγιοι, ὡς ὁ Ἄγ. Δημήτριος καὶ ὁ Ἄγ. Γεώργιος ἦσαν στρατιῶται, ἀλλ' αὐτοὶ μὲν ἠγωνίσθησαν ἀκριβῶς διὰ τὸ ἐπιβάλλουν τὸν Χριστιανισμὸν, ἐνῶ σήμερον τοιαύτη ἀνάγκη δὲν δικαιολογεῖ τὸν πόλεμον. Οἱ δὲ Ἕλληνες κληρικοὶ ἐπολέμησαν ἐναντίον ἀντιχριστῶν, χάριν τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, ἐνῶ σήμερον οἱ μαζόμενοι εἶνε ὅλοι Χριστιανοὶ καὶ ὅλοι πολιτισμένοι. Καὶ λέγουν μερικοὶ: ὁ πόλεμος αὐτὸς θὰ ὀφείλῃσιν διότι θὰ ἐξασφαλισθῆ διαρκὴς εἰρήνη. Οὐτοσίαι. Διαρκὴς εἰρήνη εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐπιτευχθῆ, ἐφ' ὅσον δὲν μεταβάλλεται τὸ ἐθνολογικὸν καθεστῶς, ἐνῶ δὲν διαρρηθῆ εἰς ἰσοδυνάμους ἀνεξαρτήτους πολιτείας ἡ Εὐρώπη κατὰ τὸ σύστημα τῆς Ἀμερικῆς καὶ λείψῃ οἴτω καὶ ἡ δουλεία καὶ κάθε φιλοδοξία, ὁ ἀγὼν τῆς ἐπικρατήσεως καὶ πᾶς ἐξοπλισμός. Ἄλλ' ὅραϊον ἐπιχειρήματα, νὰ ἐξοντωθῶν τὰ ἀκμυότερα κράτη τῆς Εὐρώπης διὰ νὰ μὴ ἐξοντωθῶν ὅσοι δὲν ὑπάρχουν εἰς τὴν ζωὴν. Ἄλλ' ὡ ἄνθρωποι, δὲν ἠμποροῦσε τάχα καὶ οἱ ὑπάρχοντες νὰ ζήσουν καὶ νὰ ἐργασθῶν διὰ

νὰ ἀσφαλίσουν τὴν ζωὴν καὶ τὸν ἐπερχομένων γενεῶν; Δὲν ἀρκοῦν τόσα θύματα ἱατρῶν, θεομητιῶν, τυχαίων δυστυχημάτων, αὐτοκτονιῶν, πρέπει νὰ σκοτώνεται τὸ ἄνθος τῆς Εὐρώπης ὁμαδῶν καὶ—τὸ σπουδαιότερον—ἀδίκως; Ὁραία πρόοδος Χριστιανοὶ νὰ μίζονται κατὰ Χριστιανῶν ἐν ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ, τοῦ κηρύξαντος δικαιοσύνην, ἰσότητα καὶ ἀγάπην τοῦ συνιτιπῶντος «Εἰρήνη πᾶσι»...

Τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα πρέπει νὰ συμπληρῶνται, δηλ. νὰ προστριμῶσονται τὰ σωζόμενα, ὅστε νὰ δίδουν πληρετέραν ἰδέαν τῆς ἀρχικῆς τῶν ὑποστάσεως. Αἱ γνώμαι ἐκρίζονται. Ὁ ἀρχιτέκτων, ὁ ἐπιμελούμενος τὴν στερέωσιν τῶν Προπυλαίων τῆς Ἀκροπόλεως, φρονεῖ ὅτι οἱ κατακείμενοι κίονες τοῦ Παρθενῶνος πρέπει νὰ συναρμολογηθῶν καὶ ἀνυψωθῶν. Καλλιτέχνη τινὲς ἀντιτίθενται εἰς τὴν γνώμην αὐτὴν, φρονούντες ὅτι μόνον προκειμένου περὶ στερεώσεως ἢ διαρκείας τῆς ζωῆς τοῦ μνημείου πρέπει νὰ γίνεται ἡ ἐπισκευὴ ἢ ἡ ἀναστήλωσις, ἐκτός ἂν ὑπάρχῃ πλήρης τὸ ὑλικόν καὶ εἶνε δυνατὴ ἡ ἀπόδοσις τελείας τῆς μορφῆς τοῦ κτιρίου, ὡς ἐγένετο διὰ τὸν ναὸν τῆς Ἀπτέρου Νίκης. Ἀλλὰ τὸ αὐτὸ δὲν συμβαίνει μετὰ τὸν Παρθενῶνα, διότι μετὰ μέρος τοῦ ὑλικῶ ἐχάθη. Ὁ Παρθενῶν δὲν θὰ κερδίσῃ, λέγουν, ἐάν ὑψωθῶν ὀλίγοι ἀκόμη στύλοι, οἱ ὁποῖοι πάντως θὰ εἶνε ἀτελεῖς. Καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἀρχαιολογία δὲν ἔχει νὰ κερδίσῃ τίποτε, ἢ δὲ αἰσθητικὴ ἔχει νὰ χάσῃ, πρὸς τί αἱ ἀναστηλώσεις; Νομίζομεν ὅτι οἱ καλλιτέχνηται ἔχουν περισσότερον δίκαιον ἀπὸ τὸν ἀρχιτέκτονα. Ἄς μείνουν ὅπου εὐρίσκονται τὰ συντριμμένα μάρμαρα, ἐνῶσφ ἡ ἀνάστασις τῶν δὲν εἶνε ἐπιβεβλημένη ἐξ ἀπολύτων λόγων συντηρήσεως.

Τὸ βραβεῖον τοῦ Ἀβερωφείου δραματικοῦ διαγωνισμοῦ—ἀμαρτίες καὶ αὐτὸς ἔχει ὡς ὅλοι οἱ προκατόχοι του—ἀποτελουμένον ἐκ τοῦ ἀξιολόγου ὁποσδήποτε ποσοῦ τῶν 2.500 δρ. δὲν ἀπενεμήθη εἰς κανὲν ἔργον, διότι καὶ κανὲν δὲν ἦτο ἀπολύτως καλόν. Ἐν τμήμα μόνον τοῦ βραβείου, ὀλίγα τοῦτέστιν ἐκατοστάρικα θὰ δοθῶν, χωρὶς καμμίαν ἀνάγκην, εἰς τὴν «Παναγίαν τὴν Κατηγορίτσαν» ὡς τὴν σχετικῶς ἐπιπλεούσαν μετὰ τὰς... ξωτικά της. Μερικοὶ ἐνδιαφερόμενοι παρεπονέθησαν δικαί νὰ μὴ τσεπώσων μερικὰ χαρτονομίσματα καὶ οἱ περισσότερον τοῦ κ. Χδρὸν ἀποτυγόντες δραματικοὶ, τεμαχιζόμενοι τοῦ βραβείου (:) εἰς ἴσα μερίδια διανερόμενα εὐαγγελικώτατα μετὰξὺ τῶν «σχετικῶς» καλλιτέρων, πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς νεοελληνικῆς θεατρικῆς παραγωγῆς. Νομίζομεν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ καὶ αὐτὸ ποῦ θὰ κάμῃ, νὰ κρίνῃ ἄξιον προσοχῆς ἓν μέτριον ἔργον, εἶνε πολὺ. Οἱ φιλολογικοὶ διαγωνισμοὶ δὲν εἶνε φιλανθρωπικοὶ ἔρανοι. Τὸ χρηματικὸν ἄθλον εἶνε ἐν ἄπλῳ συμπλήρωμα, παρακολουθῶν τὴν ἠθικὴν ἀξίαν τῆς βραβεύσεως. Ἐάν, ἐπειδὴ σχετικῶς ὑπῆρξαν ἔργα ἀνεκτὰ—εἰς τοὺς στραβοὺς ὁ μονόφθαλμος βασιλεύει—πρέπει καὶ νὰ βραβεύονται, καλύτερα νὰ λείψῃ ὁ διαγωνισμός. Αὐτὴ ἡ δὴθεν λογικὴ

Έββα Τόμσεν

Μπέττυ Νάνσεν

Αμφότεραι πρωταγωνιστούν εις τόν Κινηματογράφον «Απόλλωνα»

του να ενισχύεται ή μειριότης ή επίπλευσα τών άλλων μηδαμινότητων, όχι προάγει την πνευματικήν εργασία, ως ισχυρίζονται οί παραπονούμενοι, αλλά συντείνει εις την αποκολοκύνθωσιν αυτής.

Επειδή τό Έλληνικόν θέατρον από τής συστάσεώς του έως σήμερον τροφοδοτείται με ξένα έργα, παρατηρείται συχνά μία δυσαρμονία μεταξύ κοινού και παιζομένου έργου. Ξενικά ήθη, ξενικά αντίληψεις, ξενικόν περιβάλλον, δέν είνε εύκολον να άρέσουν όσον και άν είνε ή μετάφρασις έλευθέρα, όσον και άν προσπαθούν οί ήθοποιοί να άρμονισθούν πρός τά αισθήματα άτινα έξωτερικεύουν. Δέν είνε δυνατόν τό κοινό, του όποιου την πλειονότητα δέν άποτελούν οί διανοούμενοι, να δεχθί ήκανοποιητικώς ξένας ιδέας, προσαρμοζόμενας εις άλλας κοινωνίας. Με την εξέλιξιν δέ του νεωτέρου θεάτρου, και ιδίως τών βορείων κρατών, ή μετάγγισις τών ιδεών, ή άλλως επικίνδυνος, προσκρούει εις σημαντικήν αντίθεσιν αντίληψεων. Και διά τούτο τό κοινό, είτε διότι δέν είνε εύκολον να έννοήση μερικιάς σκηνας, είτε διότι έχει διαφορετικήν γνώμη, προβαίνει αυτομάτως, ούτως είπειν, εις έκδηλώσεις, αί όποιαί θεωρούνται παρατονία άμαθών ή και άπαρέσκειαι άκαιροι ή και άπρεπείς. Είς τά δύο Γερμανικά έργα, με τά όποια ήρχισε τάς παραστάσεις της ή κ. Κυβέλη, άναφερόμενα τό μόν εις έλευθέρας αντίληψεις της Παρισινής κοινωνίας περι γάμου, τό δέ εις χαρακτηρισμόν του κλήρου της Πρωσικής Πολωνίας, υπήρξαν σκηναί ώρισμένως αί χριστιμώτεροι και συγκινητικώτεροι, περι τό τέλος τών έργων, καθ' ός τό κοινό εξέσπασεν εις... καγχασμούς. Μερικοί άποδίδουν τάς έκδηλώσεις αυτές εις άνασθησιάν τό όρθότερον είνε να τάς άποδώσωμεν εις την ξενικήν βάση του έργου, μολοντί τό έλλ. κοινό

πρέπει να γνωρίζη ότι εις τό θέατρον δέν θα κατοπτρισθί ή κοινωνία, έν ή αυτό ζή· θα ίδη μόνον τί συμβαίνει άλλού. Και πρέπει να προσέχη μόνον πώς να μη παρασυχθί από ξένα νοσηρά διδάγματα.

Μία καινοτομία, ή όποία κνοφορείται θα προσδώση εις την λειτουργίαν νέον θέλητρον. Έζητήθη από τόν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην ή άδεια να μετέχουν τών εκκλησιαστικών χορών και κυρίαί. Ποίος ήμπορεί να άρνηθί ότι ή γυναικεία φωνή, ή άπαλή, ή συγκινητική, δέν προδίδει περισσότερον της άνδρικής την άγγελικήν προέλευσιν; Ούδέν προσκρούει εις την αίτησιν αυτήν. Ιστορικώς, είνε άποδεδειγμένον ότι κατά τούς πρώτους Χριστιανικούς αιώνας αί γυναίκες συμμετείχον της λειτουργίας. Αισθητικώς, θα συμπληρωθούν αί χορωδίαί. Ούδεμία άλλως τε διάταξις άπαγορεύει την γυναικείαν φωνήν, την άρμοδιότητην να ύμνη τόν Θεόν της άγάπης και εύσπλαχνίας.

Ο Σεβ. Γεράρχης Αθηνών απέδειξεν εύτυχώς ότι δέν διάκειται δυσμενώς πρός τάς λογικάς καινοτομίας, όσάκις πρόκειται να συντείνουν εις τό μεγαλείον της λατρείας. Όστε ός μη διστάση. Δέν έχει ή να παρακολουθήση μίαν λειτουργίαν έν τῷ ναύσκῳ του Άρσακειου, διά να πεισθί ότι κατανοητικώτερα δέν ήκούσθη ακολουθία, με τάς παρθενικάς φωνάς, ύμνωδούσας τόν Κύριον.

Μίαν παρατήρησιν μόνον θα υποβάλωμεν. Η προσληψις τών κυριών να γίνεται μετά προσοχής, προκειμένου διά την φωνήν των πάντοτε, και να ψάλλουν από του γυναικωνίτου. Θα είνε τούτο ποιητικώτερον και άσφαλής άποφυγή παντός σχολίου—εις την άρχήν τουλάχιστον.

ΔΑΦΝΙΣ

Φιλοστοργία

Πινάξ του έν Αμερικίη Έλληνοζωγράφου Δ. Κόλλα

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ *

Οί παλαιότεροι συγγραφείς, οί όποιοι φέρονται πρός τό τέμα, έχουν την υποχρέωσιν όχι μόνον πρός έαυτούς, αλλά και πρός τούς επιγενομένους να συγκεντρώσουν την αστόργως έδω κ' εκεί επί έτη σκορπιζομένην εργασία, ή την φιλαργύτως εις τά βάθη του συρταρίου άναπανομένην. Και νομίζω ότι πρέπει και αυτοί οί κάπως κουρασμένοι ή και άπογοητευμένοι να μιμηθούν τόν κ. Δ. Καμπούρογλου όστις μετά τά «Θρύψαλα» έντός ένος έτους εις τρεις τόμους παρουσίασε προγενεστέραν αυτού εργασία, τόν «Αναδρομήν», τά «Διηγήματα» και τά «Αθηναϊκά Διηγήματα». Ο κ. Καμπούρογλου είνε (*) Συνέχεια.

δ πλέον άκακος τών συγγραφέων μας και ό πλέον εδχάριστος. Είργασθη πάντοτε άθορύβως και την εργασία του χαρακτηρίζει ή επιμέλεια. Κυρίως άσχοληθείς εις την Αθηναϊκήν ιστοριογραφίαν, δέν παρέλειψε να έκδηλώνη και τά υπάρχοντα πάντοτε έν αυτῷ χαρίσματα δημιουργικής εργασίας. Η αντίληψις της ζωής, ή χάρις εις τόν χαρακτηρισμόν αυτής, τόν διακρίνουν. Ανατραφείς εις οίκον με άρχοντικά παραδόσεις και με πνευματικήν ύπεροχήν γύρω του από πατρός και μητρός, εισήλθε νεώτατος εις την κοινίστραν τών γραμμάτων, έν ή κατώρθωσε να μένη πάντοτε όρθιος, νεάζων την ψυχήν και ψυχράιμος την κρίσιν.

Ἐδὼ θὰ κάμωμεν λόγον διὰ τὰ «Διηγήματα» του. Ἐνεπνεύσθησαν ἐκ τῆς ζωῆς τῶν παλαιότερων Ἀθηνοῦν ὡς γνωρίζει ἐκ μελέτης ἀλλὰ καὶ ἐκ προσωπικῆς ἀντιλήψεως, ἢ μᾶλλον ἀπεδόθησαν ἐναργῶς, διότι ἡ ἐμπνευσις εἶνε τι παρῶν προκειμένου περὶ ἀφηγήσεως, ἢς προὔπαρχει ἡ βίασις. Τὸ ὕψος τοῦ κ. Καμπούρογλου ἤμιστα νεωτεριστικόν, ἔχει κατὰ τὸ ὕψος τῆς παλαιότερας λογογραφίας, ἀριονιζόμενον οὕτω περισσώτερον πρὸς τὸ περιβάλλον τῆς ἐποχῆς, ἢν ἀναπαριστᾷ. Ἐν τούτοις εἶνε πάντοτε ἀνθηρὸν καὶ ἀπρόσοπτον. Ἐνασμανίζεται εἰς ἀφηγήσεις, αἱ ὁποῖαι θὰ θεωρηθοῦν κάπως ἀναχρονιστικά διὰ τοὺς σημερινούς κοσμικούς καὶ ξενολάτρους κομμογραφούς, ἀλλ' ἔχουν τὴν ἐσωτερικὴν ἀξίαν, ἢν ἀδυνατεῖ νὰ προσδώσῃ μίαν μόνον τεχνικὴν τῆς διηγήσεως διατύπωσιν. Ἐὰν δὲν ἐνθουσιάζουν τὰ διηγήματα τοῦ κ. Καμπούρογλου, ἀπέριττα καὶ ἀφιμυθίστα, ἀναγνώσκονται ὅμως μὲ εἰδιαφέρον. Πάντοτε κατὰ θὰ συναντήσῃ τις ἀπρόοπτον, ἰδίως ὅταν τερματίζεται ἡ διήγησις. Τὰ «Διηγήματα» ἔχουν τὸ προσὸν τῆς συντομίας. 22 ἔχωρεςαν εἰς 96 σελ. Ἐξ αὐτῶν ἄλλα εἶνε ἐπεισόδια μᾶλλον τῆς παρερχομένης ὁλοκλήρω ζωῆς, κυρίως τῆς ὀλίγου μετὰ τὴν Ἐπανάστασιν ἄλλα εἶνε οὐμοριστικὰ παιγνιώδη διηγημάτια. Ἀγαθὰ ἰδιαιτέρως νὰ εἰκονίζῃ περιέργους τύπους. Εἰς ὅλα κωμωδία ἀποτύπωσις τῶν προσώπων. Γνωρίζει εἰς ποῖον σημεῖον τῆς ἀφηγήσεως νὰ δώσῃ τὸ περισσώτερον χροῖμα, βιάζεται δὲ νὰ τελειώσῃ τὴν ἀφηγήσιν πρὶν κορυφῆν.

Ἐκ τῶν «Διηγημάτων» του τὸ περιεργότερον εἶνε τὸ «Κελλί», χαριέστερον τὸ «Πρώτον εἰδιλλιον» ζωγραφικότερον τὸ «Κάτω ἀπὸ τὸ μελισσόδενδρον», φιλολογικότερον δὲ ὁ «Μαέστρος».

Ὁ κ. Παλαμῆς χρονολογῶν ἀπὸ τινος εἰς δύο καθημερινὰς ἐφημερίδας, ὡς W. καὶ ὡς Προσωπικὸς γράφει καθαρεύουσαν, ὁμαλωτάτην καὶ καλαίσθητον, θέλων ἴσως νὰ δεῖξῃ κάποιαν μετάνοιαν διότι ἀφείθη νὰ παρασυρθῇ εἰς γλωσσικὰς παρεκτροπὰς· ἀλλ' ἂν εἰς τὸν περὶ λόγον κειμένην αὐτὰς τὰς ἀπιστίας πρὸς τοὺς περὶ καινότητας αὐτὸν μαλλιαρούς, ἐπανερχόμενος βαθμηδὸν εἰς τὴν εὐθείαν ὁδόν, εἰς τὴν ποίησιν δὲν λησμονεῖ τὰς παλαιὰς ἀμαρτίας.

Οἱ παλαιότεροι καὶ ἀξιολογότεροι τῶν ποιητῶν μας δὲν ἐμφανίζον, ὡς ἄλλοτε, τὰ ποιήματα τῶν κατὰ δόσεις. Σιωποῦν ἐπὶ ἔτη καὶ ἔπειτα αἰφνιδίως ἐξακοντίζον μίαν ὁλόκληρον συλλογὴν, ἀκριβῶς ὅταν ὁ κόσμος εἶχε σχηματίσῃ πεποιθήσιν ὅτι δὲν γράφουν πλέον. Μετὰ τὸν Δροσίνην ὅστις ἔρριψε ὀβίδα ἐμπνεύσεων, ἰδοὺ ὁ Παλαμῆς μὲ ἐν τοπομαχικὸν τῶν 42. ἰπενθυμίζον τὸν Γερμανικὸν μιλιταρισμόν. Οἱ «Βωμοί» του εἶνε βεβαίως, δυσκίνητοι, μυστηριώδεις. Ἐγένετο ἐσχάτως ἀπόπειρα συγκρίσεως τῶν εἰρημένων δύο ποιητῶν. Εἶνε τόση ἡ ἀπόστασις ἥτις τοὺς χωρίζει, ὥστε νομίζομεν ὅτι τὸ εὐκολότερον πρᾶγμα εἶνε ἡ σύγκρισις, καὶ δι' αὐτὸ εἶνε περιττὴ, ὡς εὐκόλως ἐνοουμένη. Ὡς πρὸς τὴν μορφήν, ὁ ποιητὴς τῶν «Βω-

μῶν» ἐξακολουθεῖ νὰ εἶνε ὁ ἴδιος· ἰδιόρρυθμος εἰς τὴν ποιητικὴν τοῦ ρυθμοῦ καὶ τὸ καινὸν τῆς ἐμπνεύσεως. Ὡς πρὸς τὰ νοήματα, θεωρεῖται ὁ βαθύτερος τῶν ποιητῶν μας. Ἀλλὰ τὸ βάθος αὐτὸ, διὰ τὸ ὁποῖον θαυμάζεται, εἶνε καθ' ἡμᾶς τὸ ἐλάττωμα του. Ἡ ποίησις εἶνε τὸ πείρισμα τῆς καρδίας, ὅπως ἡ φιλοσοφία τὸ ἀπαύγασμα τῆς σκέψεως. Ὁ κ. Παλαμῆς φιλοσοφεῖ εἰς τὰ ποιήματα του, ὅχι μὲ τὴν ἡρεμον, αἰσθηματικὴν καὶ τόσῳ νοητὴν φιλοσοφίαν τοῦ Παπαρηγοπούλου, ὃν ἐν τούτοις ἐκτιμᾷ, ἀλλὰ διὰ μιᾶς διεσπύσεως εἰς τοὺς σκοτεινοὺς δαιδάλους τῆς νοήσεως, ἀπροσίτους δὲ εἰς τοὺς κοινούς θνητοὺς οἵτινες θὰ τὸν ἀκολουθήσουν εἰς τὸν λαβύρινθον τῶν στίχων του. Ἡ φαντασία πνίγεται εἰς τὴν διάνοισιν.

Εἶνε μόνον διανοούμενος ποιητὴς. Δὲν εἶνε ὁ αἰσθητικὸς. Ὅπως ἡ Γερμανικὴ μουσικὴ εἶνε διὰ τοὺς ὀλίγους, οὕτω καὶ ὁ κ. Παλαμῆς γράφει διὰ τοὺς ὀλίγους θαυμαστοὺς του καὶ ἐνίοτε διὰ τὸν ἑαυτὸν του· διὰ τοῦτο εἶνε ὁ μόνος ἴσως εὐχαριστημένος ἐκ τῶν ποιητῶν του. Εἶνε τῆς ἀρχῆς ὅτι «τὸ νὰ μὴ σὲ ἐννοοῦν, θὰ εἴπῃ ὅτι ἔχεις ἀξίαν». Ἐν εἶδος δηλαδὴ μελλοντισμοῦ. Ἀλλὰ τότε καθένας ἡμπορεῖ νὰ γράψῃ ἐμμέτρος μεταφυσικὰς ἀρλούμπας καὶ νὰ ποζάρῃ λέγων: «Δὲν ἐννοεῖτε τί γράφω; Τόσον τὸ καλλιτέρον. Θὰ εἴπῃ ὅτι εἶμαι μέγας».

Δι' αὐτὸ χωρὶς νὰ παραγνωρίζω τὴν λαμπρότητα ἀξίαν τῶν ποιημάτων, ἀδικουμένον ὅμως ἐκ τῆς μορφῆς, — πολὺ φοβοῦμαι ὅτι τὰ ποιήματα του τὰ ὁποῖα σήμερον εἶνε οἱ κατάδικοι τῶν βιβλιοθηκῶν, ἀργότερα θὰ χρησιμεύσουν μόνον διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς γραμματικολογίας. Δὲν θὰ ζήσουν εἰς τὸ στόμα τοῦ ἔθνους, ἐκτός ἂν ἐκδοθοῦν μετὰ σχολίων καὶ ἐρμηνευτικῶν παρατηρήσεων. Ἀλλ' αὐτὴ τάχα εἶνε ἡ φιλοδοξία τοῦ ποιητοῦ; Ὁ κ. Παλαμῆς ἔχασε μὲ τὰς γλωσσικὰς τῶν ἀτασθαλίας τὴν δημοτικότητα, μὲ τὴν μελέτην δὲ, καὶ τὴν Ἑλληνικότητά του.

(Ἐπειτα συνέχεια) ΔΙΚ.

ΠΩΣ ΜΑΧΕΤΑΙ Η ΑΓΓΛΙΑ

Ἡ Ἀγγλία. — Κύριοι σύμμαχοι! Προέπει τόσον νὰ κάμετε μίαν νέαν πολεμικὴν ποσοπάθειαν, διότι προέκειται περὶ ζωτικῶν συμφερόντων μου. (Ἀπὸ τὸ «Συμπλιτίσμος τοῦ Μονάρχου»)

Ὁ Χαλεπᾶς

Ὁ καλλιτέχνης τῆς «Κοιμωμένης» Χαλεπᾶς, παρ' ὅλην τὴν ἀσχολίαν του μὲ τὰ αἰγοπόρφα εἰς τὰ βουνὰ τῆς Τήνου, ἔχει μερικὰς στιγμὰς πνευματικῆς γαλήνης, τὰς ὁποίας καταναλίσκει εἰς τὴν κατασκευὴν ἔργων γλυπτικῆς. Κατὰ πληροφορίας συμπατριωτῶν του, ἔχει κατασκευάσει εἰς προπλάσματα περὶ τὰς δέκα γυναῖκας τοῦ αὐτοῦ τύπου μὲ ὑπερφυσικὰς κεφαλάς καὶ πλεξίδας, αἱ ὁποῖαι φθάνουν μέχρι τῶν ποδῶν των.

Μερικοὶ ἐκ τῶν συμπατριωτῶν του πηγαίνουν εἰς τὸ ταπεινὸν καὶ πρόχειρον ἐργαστήριόν του καὶ ἀποθαυμάζουν ὅτι ἡ εὐξέστατος φαντασία τοῦ καλλιτέχνον παρουσιάζει. Ὁ Χαλεπᾶς δὲν προσέχει κανένα. Ἐργάζεται μὲ μανίαν τὸν πηλὸν του. χαϊδεύει μὲ τὰ κατὰμακρὰ χεῖρα του τὰς πλεξίδας τῶν γυναικῶν του καὶ ὅταν κορυφῶθῃ, ὁ νοῦς του φεύγει μακρὰν εἰς τοὺς ἀγροὺς του καὶ εὐρίσκει ἄλλην γαλήνην καὶ ἀνάπαυσιν ἐν μέσῳ τοῦ ποιμνίου του.

Πόθεν ἡ λέξις «Chic»

Κατὰ τὸν Ἰσπανὸν Ρεμεῦ ἡ ἐτυμολογία τοῦ οἰκῆς ἔχει τὴν ἐξῆς πηγὴν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ διασώμου Γάλλου ζωγράφου Λουδοβίκου Δανιδ (1748—1825) ἐμαθήτευσεν παρ' αὐτῶ νεαρὸς μαθητὴς ὀνόματι Σικ. Ἦτο νέος μὲ τάλαντον καὶ θὰ διεδέχοντο τὸν διδάσκαλόν του εἰς τὴν τέχνην, ἀλλ' ἀπέθανεν εἰς νεαρὰν ἡλικίαν καὶ μάτην ὁ μέγας ζωγράφος προσεπάθησε νὰ εὐρῆ τὸν ἀντικαταστάτην του. Ὅταν δὲ ἐξεθέτε ἐργον τι μαθητοῦ του τινός, ὅπερ ἤθελε νὰ παραστήσῃ ἐφάμιλλον τοῦ Σικ. ἤκουε σαρκαστικῶς, «δὲν εἶνε οἶκ», στερεῖται δηλαδὴ τοῦ αἰθερίου γνωρίσματος τῆς τελειότητος. Ἐκτοτε τὸ οἶκ σημαίνει ὅτι ὑπὸ πάσαν ἐποχὴν καὶ δι' ἡλικιασθῆσαν εἶνε ἄμειπτον.

Κατὰ τῆς φλυαρίας

Ἰάπων μηχανικός, καλούμενος Γιαμαζό, ἐφευρέθη εὐφρεστάτον μηχανήμα κατὰ τῆς ρητορικῆς φλυαρίας τῶν βουλευτῶν. Ὑπὸ τὸ βῆμα τῆς Ἰαπωνικῆς βουλῆς ὑπάρχει ἐρμῆριον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου καταλήγον διάφοροι σωλήνες, ὧν ἡ ἀρχὴ εὐρίσκεται εἰς τὰς ἐδρας τῶν βουλευτῶν. Ὅταν λοιπὸν ὁ ρήτωρ λέγει ἀνοησίας καὶ ἐξακολουθεῖ τὴν ἀκατάσχετον φλυαρίαν του, ρίπτονται ἀπὸ τοὺς βουλευτὰς ἐντὸς τῶν σωλήνων σφαιρίδια, ἅτινα καταλήγουσιν εἰς τὸ ἐρμῆριον, ὅταν δὲ ταῦτα ὑπερβῶσι ὄρισμένον ἀριθμὸν, τὸ μηχανήμα τίθεται εἰς κίνησιν καὶ τότε βῆμα καὶ ρήτωρ γίνονται ἀφαντοὶ εἰς τινα καταπακτὴν. Τὸ μόνον ἐλάττωμα τοῦ μηχανήματος εἶνε ὅτι δὲν κατορθώνει ν' ἀντεπεξέλθῃ καὶ κατὰ τῆς φλυαρίας τῶν παχυσάρκων βουλευτῶν, καθότι δι' αὐτοὺς χρειάζονται πάρα πολλὰ σφαιρίδια.

Ἡ νοημοσύνη τῶν φαλακρῶν

Γερμανὸς ἐπιστήμων δημοσιεύει μελέτην, καθ' ἣν ἡ δόξα καὶ τὸ μέλλον ἀνήκει εἰς τοὺς φαλακροὺς. Ἡ μεγάλη κόμη εἶνε ἐνδεικτικὸν ὀλίγου νοῦ, γράφει. Κατὰ παρεμφερῆ πρὸς τὸ Ἑλληνικόν: «Μικρὰ μαλλιά καὶ λίγη γγῶσι». Ἐχει δὲ ὁ δόκτωρ ὡς ἐπι-

χείρημα, ὅτι ὅλα τὰ νοήματα ἔφα εἶναι ἀπὸ τὰ ὡς ἐπὶ παραδείγματι ὁ ἐλέφας καὶ τὰ ἐρπετά. Τὰ πρόβατα, τὰ ὁποῖα ἀντιθέτως εἶνε ἡλίθια εἶνε καὶ πολὺ τριχα. Ποῦ νὰ ἐγνώριζεν ὁ Γερμανὸς δόκτωρ καὶ τοὺς ἰδικούς μας τοὺς μαλλιαρούς!

Ἡ ἡλικία τῆς γυναικός.

Ἀπὸ τὰ δυσλυτότερα προβλήματα τῆς ἀνθρωπότητος εἶνε ἡ ἡλικία τῆς γυναικός. Καὶ ὅμως εἰς Ἰσπανὸς ἰατρὸς μᾶς δίδει τὸν τρόπον νὰ τὴν εὐρωμεν. Δὲν ἔχωμεν ἢ νὰ συμβουλευθῶμεν τοὺς σφυγμούς της. Ἡ καρδιά τῆς γυναικός σπανίως προσβάλλεται καὶ ἐπομένως οἱ σφυγμοὶ εἶνε ἀνάλογοι πρὸς τὴν ἡλικίαν της. Ἐὰν ἔχη 69 σφυγμούς τὸ λεπτόν, εἶνε 20—25 ἐτῶν. Ἄν 71, δὲν εἶνε περισσώτερον τῶν 30. Ἐὰν ἐπέρασε τὰ 30, οἱ σφυγμοὶ της ποτὲ δὲν θὰ ὑπερβῶν τοὺς 70 κατὰ λεπτόν. Εἰς ἔργον λοιπὸν! Προσποιηθῆτε ὅτι τὴν συγχαίρεσθε διὰ τὴν ἀνθηρότητά της καὶ θίξατε τὸν σφυγμὸν, μετροῦντες αὐτὸν κατὰ δευτερόλεπτον ἐν ἀναλογίᾳ, χάριν εὐκολίας.

Σύντομα.

Τὰ διὰ τὴν διαφήμισιν δαπανώμενα ποσά, εἶνε καταπληκτικά. Εἰς τὰς Ἡν. Πολιτείας δαπανῶνται ὁ δισεκατομμύρια ετησίως. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν 2 1/2 δισεκατομ. Ἐν γένει ὑπελογίσθη ὅτι δαπανῶνται 20 δισεκατομ. ετησίως.

—Ποία ἡ πρὸς γάμον κατάλληλος ἡλικία; Ἀνὴρ 25, Γυνὴ 19.—Α. 35, Γ. 21—Α. 40 Γ. 24—Α. 45 Γ. 29.

—Ὁ Ἐδισσον εἶνε κωφός. Συνοδεύεται πάντοτε ὑπὸ βοηθοῦ ὅστις τοῦ μεταδίδει περιλήψεις τῶν λεγομένων κινῶν ἐπὶ τοῦ βραχίονος ἢ τοῦ καρποῦ τῆς χειρὸς τοῦ ἐφευρέτου τοὺς δακτύλους του κατὰ τὸ ἀλφάβητικὸν σύστημα Μόρς. Μεταδίδονται τριάντα λέξεις κατὰ λεπτόν.

—Τὸ Βατικανὸν ἔχει περιφθήμες βιβλιοθήκας ἐφημερίδων. Ὁ ἀποθανὼν Πίος Θ'. εἶχε λάβῃ ἐνόσω ἦτο Πάπας 36.000 διαφόρους ἐφημερίδας καὶ περιοδικά.

—Πόθεν τὸ ὄνομα Μάλτα; Ἄλλοι ὑποστηρίζουν ὅτι παράγεται ἀπὸ τὸ Ἑβραϊκὸν Μελλέ — καταφύγιον. Εἰς ὅμως Ἰταλὸς Ἑλληνιστὴς ὑποδεικνύει ὅτι εἶνε Ἑλληνικόν, Μελίτη, ἦτοι τόπος παράγων πολὺ μέλι, ὅπερ εἶνε καὶ ἀληθές.

—Θέλετε δι' ἐνὸς βλέμματος νὰ ἀναγνώσῃτε ὁλόκληρον σελίδα ἀκαριαίως; Θὰ τὸ κατορθώσετε ἐὰν ἀτενίστετε σταθερῶς αὐτὴν ἐπὶ ἐν δευτερόλεπτον. Ἀρκεῖ ἡ σελὶς νὰ εἶνε 12 ἐκατοστομέτρων.

—Ὁ Ἐδισσον εἶπεν ἐν συνεντεύξει ὅτι ἡ ἐπιστὴμη τείνει νὰ καταστήσῃ τὸν πόλεμον τρομακτικώτατον. Δι' ἀπλῆς πίεσεως ἐν τῷ μέλλοντι ἐνός κομβίου, χιλιάδες ἐχθρῶν θὰ θανατοῦνται διὰ μιᾶς. Θὰ φονεύονται οὐχὶ μαζόμενοι, ἀλλὰ διὰ μηχανημάτων, περιεργόντων ἐκρηκτικὰς ὕλας.

—Τὰ δένδρα, ὡς γνωστόν, προκαλοῦν τὴν βροχὴν διότι ἀναδίδουν ὕδατμούς. Μία δρυς μεγάλη ἔχουσα 700.000 φύλλα, ἐντὸς ἑξ μηνῶν δίδει εἰς τὴν ἀτμοσφαιραν 138 τόννους ὕδατος.

—Εἰς τὴν Ρωσίαν ὑπάρχουσι 1467 ἀνδρικά μοναστήρια καὶ κατὰ περιεργόν συμπτῶσιν ἀλλὰ τόσα ἀκριβῶς γυναικεῖα. Καλογηροὶ 20.940. Καλογραῖα 71.139.

Ἐξεδόθη Β. Διάταγμα τροποποιῶν ὡς ἑξῆς τὰς διατάξεις ἀπονομῆς τοῦ Βασιλικοῦ μεταλλίου γραμμάτων καὶ τεχνῶν:

Αἱ οἰκεία ἐπιτροπὰ ὑποχρεοῦνται ν' ἀποφασίζουσιν περὶ τῶν ὑπὸ τὴν κρίσιν τῶν ἔργων ἐκάστης διέτας ἐντὸς τοῦ ἀμέσως ἐπομένου αὐτῆς Ἰανουαρίου. Τὰ κατὰ τὴν συνεδρίαν παρόντα μέλη δὲν δικαιούνται ν' ἀρνηθοῦν ψήφον.

— Ἡ ἐν Ἀθήναις Γλωσσικὴ Ἑταιρεία κατὰ τὴν περὶ τῶν εἰς αὐτὴν σταλέντων διαγωνισμάτων ἐκθεσιν τῆς ἀγωνοδίκου Ἐπιτροπῆς ἔκρινεν ἀξίας βραβείων 1) τὴν περὶ τῆς γλώσσης τῶν Γρεβενῶν καὶ περιχρῶρον πραγματείαν τοῦ κ. Δ. Λουκοπούλου, 2) τὴν περὶ τῆς νήσου Μεγίστης (Καστελλορρίζου) τοῦ κ. Α. Διαμαντάρα, 3) τὴν περὶ Θηραϊκῆς διαλέκτου, τοῦ κ. Ι. Κυριακοῦ, 4) τὴν περὶ τῆς Μεγαρικῆς διαλέκτου τοῦ κ. Η. Σταμπολά καὶ 5) τὴν περὶ τῆς Κυπριακῆς διαλέκτου τοῦ κ. Ξ. Φαρμακίδου.

— Ἡ νέα σειρά τῶν ἀναμνηστικῶν τῶν πολεμικῶν μας γεγονότων γραμματισμῶν, τῆς ὁποίας τὸ πλῆρες σχέδιον ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Τὰ γραμματισμοὶ τῶν 1, 2, 3, 5 καὶ 10 λεπτῶν φέρουσιν τὴν προτομὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως. Τὸ 15λεπτον ἀπεικονίζει τὸν ἀετὸν τοῦ Περσέως, εἰς ἐκδήλωσιν ἰσχύος καὶ ρώμης. Τὸ 20λεπτον, τὸν ἀετὸν τοῦ Πτολεμαίου. Τὸ 25λεπτον, παράστασιν τῆς Ἀθηνῶν ἐξ ἀρχαίου νομίσματος. Τὸ 30λεπτον τὸν λέοντα τῆς Χαίρωνείας. Τὸ 40λεπτον τὴν Νίκην περὶ τὴν στεφανοῦσαν ἀρματοδρομῶν. Τὸ 50λεπτον, συμπλεγμὰ τοῦ Βασιλικοῦ μας ζεύγους. Τὸ 75λεπτον, τὴν ἀποψιν τῶν Ἰωαννίνων μετὰ τὴν Δωδώνην εἰς τὸ βάθος, τὴν λίμνην, τὸ Μπιζάνι κλπ. Τῆς μίας δραχμῆς μικρογραφίαν τῆς εἰκόνης τοῦ Σκόττ, παριστανούσης τὸν Βασιλέα ἔφιππον ἀκολουθούμενον ὑπὸ τοῦ στρατοῦ Του. Τῶν 2 δραχμῶν, τὸν «ἑξῶνον» τοῦ ἰδίου καλλιτέχου κατὰ τὴν ὄραν τῆς μάχης. Τῶν 3 δραχμῶν τὴν Νίκην. Καὶ τέλος τῶν 10 δραχμῶν ἀναπαράστασιν τοῦ Μαραθῶνος.

— Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις ὁ τέως Βασιλικὸς Ἐπιτροπὸς παρὰ τῇ Ἐρῶν Συνόδῳ, ἄλλοτε δὲ διευθυντῆς τῆς «Νέας Ἐφημερίδος» Ἀλέξιος Κολυβάς. Ὁ θάνατος εἶχε πολὺ τιμὸν συλλογὴν παλαιῶν ἀγοραφιδῶν, περὶ ἧς ἐγράφημεν ἐν προηγουμένῳ τεύχει τῆς «Παναθηναϊκῆς», ὡς καὶ κωδικῶν, ὃν ἀναγραφὴν ποιεῖται ἀπὸ τινος ὁ κ. Λάμπροζῆν τῷ «Ἐλληνομνήμονι» αὐτοῦ. Καλὸν θὰ ἦτο τὸ Κράτος νὰ μεριμνήσῃ περὶ διασώσεως ἀμφοτέρων τῶν συλλογῶν, ἀγοράζον αὐτάς.

— Ὁ κ. Σ. Κουγέας διωρίσθη γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ἀρχαίων τοῦ Κράτους.

— Εἰς προθήκας τῆς ὁδοῦ Σταδίου ἐξετέθησαν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἔορτῶν ἔργα τινὰ ζωγραφικὰ, ἐν οἷς δύο θαλασσογραφίαι τοῦ κ. Προσαλέντη, μία ἀνθογραφία τοῦ ἐκ Σμύρνης ἀφιχθέντος ζωγράφου κ. Σωφράκου, καὶ τοπεῖα τοῦ διὰ πρώτην φοράν ἐμφανισθέντος ζωγράφου κ. Παπαδιαμαντοπούλου, ὅστις φαίνεται δυνατὸς colorist.

— Ἡ δεσποινὶς Ἰουλίττα Κωνσταντινίδου, ἡ τὸ πρῶτον μαθητεύσασα εἰς τὴν Δραματικὴν σχολὴν τῆς «Τέχνης», καὶ κατόπιν εἰς τὴν τοῦ Ὁδείου, ἀπεφάσισε νὰ ἀνέλθῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς, προτροπῇ τῆς Α. Β. Ὑψ. τοῦ πρίγκυ

πκος Νικολάου, ὅστις φαίνεται προορίζων αὐτὴν διὰ τὸν μετὰ διέταν συστηθῆσομενον δραματικὸν θίασον τοῦ Βασιλικοῦ θεάτρου. Ἔως τότε ἡ δ. Κωνσταντινίδου θὰ παίξῃ, χάριν ἀσκήσεως, δις τῆς εβδομάδος εἰς τὸν θίασον τῆς κ. Κυβέλης, ὅστις οὕτω προστάται ἐνὸς πολυτίμου στοιχείου ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν. Διότι ἡ δ. Κωνσταντινίδου, ἔχουσα ἔμφυτον καὶ πολὺμορφον ἄλγαν, εὐδοκίμει ὄχι μόνον εἰς τὸ δράμα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν κωμῶδιαν, εἶνε δ' εὐτύχημα, διότι παροῦσα τὸς, δυστυχῶς, ὑφιστάμενος ἀκόμη κοινωνικῆς προλήψεως, ἀφοσιούται εἰς τὴν θεῖαν τέχνην μὲ ὅλον τὸ σφρίγος τοῦ πόθου νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ εὐγενέστερα ἰδανικὰ τῆς ψυχῆς τῆς.

— Ἡ δεσποινὶς Εἰρήνη Φ. Πάλλη ἔδωσε συναυλίαν εἰς τὸ Δημοτικὸν θέατρον ἕπερ τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου, ἣν ἐτίμησεν ἡ Β. οἰκογένεια. Ἡ δ. Πάλλη πρότερον φορὰν ἐνεφανίσθη ἐνώπιον τοῦ Ἀθηναϊκοῦ κοινῶ. Εἶνε δραματικὴ ὑψίστου, διπλωματοῦχος τοῦ Ὁδείου τῆς Λειψίας, ἡ φωνὴ τῆς δὲ εἶνε εὐστροφὸς καὶ δυνατὴ. Ψάλλει μὲ ἀκριβείαν καὶ κατορθώνει νὰ μεταδίδῃ τὸ αἶσθημα. Ἐτραγουδῆσε Ἀγγλιστὶ τὰ Σκωτικὰ τραγούδια τοῦ Μπετόβεν, τὰ δὲ Γαλλοῦ τραγούδια τοῦ Μπράμς μετὰ τὴν ἰδιορρυθμίαν τῶν ἀπεδόθησαν ἀκριβέστατα. Ἰδιαιτέρως ἤρθε τὸ «Ave Maria» τοῦ κ. Λιαλιου, διακρινομένου διὰ τὴν λεπτοτάτην ἐπεξεργασίαν τῶν διαφορῶν θεμάτων. Τὸ ἔτραγουδῆσε μὲ χαρακτηριστικὸν αἶσθημα, ὡς καὶ τρία ἄλλα νέα τραγούδια τοῦ κ. Καλομοίρη. Ὁ κ. Εὐσταθίου ἔπαιξε βιολί, ἐξετελέσθη δὲ καὶ ἐν τρίῳ τοῦ Μπετόβεν ὑπὸ τῶν κ. κ. Μπέμερ, Εὐσταθίου καὶ Κohn.

Ὁ βάρδος τοῦ Ἰταλικοῦ ἠρωϊσμοῦ Ἀ' Αννοντζιο, βαρυνθεὶς νὰ βομβαρδίσῃ τὰς Αὐστριακὰς πόλεις διὰ τὸν ἐμμέτρον προκηρύξεόν του, ἀρίπτευσεν ἀπὸ τὸ ἀεροπλάνον καὶ δημοσιεύει ἤδη εἰς τὰς ἐφημερίδας τρυφῶνους μύθους κατὰ τὸν ἐχθρὸν τῆς Ἀντιάντ. Τὰ νέα μανιφέστα τοῦ ποιητοῦ ἔχουσιν τὸν τίτλον «Προσευχαί» καὶ εἶνε γραμμένα εἰς ἦχος κυρίου ἄρθρου.

— Ἡ Βασίλισσα τῆς Ἰσπανίας Μαργαρίτα εἶχε παραγγεῖλει εἰς τὸν διάσημον ζωγράφον Μπεζάρ τὴν εἰκόνα τοῦ ἀδελφοῦ τῆς πρίγκυπτος Μαυρικίου τῆς Βυτεμβέργης ἐνδόξως φονευθέντος εἰς τὸ Βέλγιον τὸ παρελθὸν ἔτος. Ἡ εἰκὼν αὐτὴ ἀφοῦ ἐξετέθη εἰς τὴν Βασιλικὴν Ἀκαδημίαν τοῦ Λονδίνου ἐπεδόθη εἰς τὴν Βασίλισσαν ὑπὸ τοῦ ἰδίου ζωγράφου εἰς ἰδιαιτέραν ἀκρόασιν, τὴν ὁποίαν παρέσχεν εἰς αὐτὸν ἡ Μαργαρίτα.

— Ἡ περίφημος Γαλλὶς ἠθοποιὸς Γκάμπυ Δελὺς ἐρωμένη τοῦ πρώην Βασιλέως τῆς Πορτογαλλίας θὰ ἀποκτήσῃ καὶ θέατρον εἰς Νέαν Ὑόρκην. Εἰς Ἀμερικανὸς ἑκατομμυριῶχος θαυμαστής τῆς ὑπεσχέθη νὰ τῆς ἀνεγείρῃ καὶ δωρήσῃ τὸ θέατρον.

— Κατὰ τὸν βομβαρδισμόν τοῦ Μουσείου τῆς πόλεως Μπὲτζ ὑπὸ Γάλλων ἀεροπόρων ἔπεσε μία βόμβα εἰς τὸν κεντρικὸν φωταγωγὸν τοῦ πρώτου πατώματος. Ἐντὸς τῆς κάτωθι αἰθούσης εὐρίσκοντο ἱστορικαὶ ἀναμνηστικὰ ἀπὸ τῆς Ρωμαϊκῆς ἐποχῆς. Τὸ κατόπιν πολλῶν κόπων πρὸ πολλοῦ συντελεσθέν ἰστορικὸν ἀμφιθέατρον τῆς Ρώμης κατεθρηνματίσθη. Ἐπίσης ἀνετράπη ἡ προθήκη, ἡ ἔχουσα εἰρήματα τῆς αὐτῆς ἐποχῆς.

— Πρὸ δεκαπενθημέρου συνήλθεν ἐν Ρώμῃ ἐπιτροπὴ ἐκ δικηγόρων καὶ καλλιτεχνῶν, ὅπως καθορίσῃ τὰ ἱστορικὰ δίκαια τῆς Ἰταλίας ἐπὶ τοῦ Παλάτου Καρφαρέλλι καὶ τοῦ Παλάτου Βενέτσια, ὅπου εἶχον μέζοι τοῦδε τὴν ἔδραν τῶν αἰ προσβείαι τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Αὐστρουγγαρίας· ἤδη δὲ ἡ Ἰταλικὴ Κυβέρνησις πρόκειται νὰ κατὰσχῃ τὰ δύο ταῦτα κτίρια ὡς κτίματα τοῦ Κράτους.

— Ὁ περίφημος μουσικοσυνθέτης Λεονκαβάλλο συνέθεσεν ἕνα «Ἕμνον πρὸς τὴν Γαλλίαν», ἀφιερῶμενον εἰς τὸν Πουανκαρέ καὶ ὁ ὁποῖος ἐπαίχθη πρὸ τινος εἰς τὴν Ὀπερὰ Κομικ διευθύνοντος αὐτοῦ τοῦ συνθέτου.

— Ὁ Γάλλος ἀντισυνταγματάρχης Ντριάν πρόκειται νὰ ἐκλεγῇ Ἀκαδημαϊκός. Τὸ φιλολογικὸν τοῦ ἔργου ἀποτελεῖ σύγγραμμα ἐκ 32 τόμων ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐκλαίσεις τῆς στρατιωτικῆς ἐπιστήμης καὶ τῶν ἐπιστημῶν ἐν γένει». Ἐκαστος τῶν τόμων τοῦ συγγράμματος αὐτοῦ τιμᾶται ἀντὶ μίας δραχμῆς, θεωρεῖται δὲ ὡς ἀριστον εἰς τὸ εἶδος του.

— Λίαν προσεχῶς θὰ παιχθῇ εἰς τὸ Λονδίνον ἀπὸ τὸν θίασον τοῦ Ἀντουάν μίαν κωμῶδιαν τοῦ Ροβέρτου Μπράκκο, τὴν ὁποίαν ἐνέπνευσεν ὁ πόλεμος. Τίτλοφορεῖται «Ἡ Διεθνὴς» καὶ δικαιολογεῖ πληρέστατα τὸ ὄνομά της, διότι ὁ συγγραφεὺς τῆς εἶνε Ἰταλός, οἱ ἐρημνευαὶ τῆς Γάλλοι καὶ τέλος τὸ θέατρον καὶ τὸ ἀκροατήριον Ἀγγλικά.

— Ἐφρονεῖται μαζόμενος εἰς τὸ μέτρον τῆς Κυριανίας ὁ ἠθοποιὸς Ἀντόνιος Λάγκε, ὁ ὁποῖος εἰς τὰ περίφημα «Μυστήρια τοῦ Πάθους», τὰ ὁποῖα παριστᾶνται τακτικὰ εἰς τὸ Ὁμπεραμεγκάου τῆς Βαυαρίας, ἔπαιζεν ἀπὸ ἐτῶν τὸν ρόλον τοῦ Χριστοῦ. Ἦτο γνωστότατος εἰς τὰς μυριάδας τῶν ξένων, οἵτινες παρακολουθοῦσι τὰς παραστάσεις τῆς Μ. Ἐβδομάδος.

— Νέον ἔργον ἔγραψεν ὁ Σουδέρμαν, φέρων τὸν τίτλον: «Ὁ κόσμος χωρὶς Θεόν».

— Εἰς τὴν Γερμανίαν γίνονται Πανεπιστημιακὰ μαθήματα πρὸς ψυχαγωγίαν τῶν τραυματιῶν.

— Καὶ ἄλλων ποιητῶν ἀγγέλλεται ὁ θάνατος ἐπὶ τοῦ πολεμικοῦ πεδίου, τῶν νέων Γάλλων ποιητῶν Ἀλβέρτου Ντομάνς καὶ Λέοντος Γίγκουκ. Ἐπίσης τοῦ Ἀγγλοῦ ποιητοῦ Στεφάνου Φίλιπ, ἐν ἡλικίᾳ 48 ἐτῶν, ὅστις ἔγινεν ὀνομαστός διὰ μίαν σειράν δραμάτων ἐμμέτρον, τοῦ «Παύλου καὶ Φραγκίσκας», τοῦ «Ὀδυσσεὺς», τοῦ «Δαυὶδ», τοῦ «Φαύστου», καὶ τῶν ἐπιτυχέστερων, τοῦ «Ἡρώδου» καὶ τοῦ «Νέρονος».

— Ἐπίσης ἐφρονεῖται μαζόμενος ὁ Γάλλος συγγραφεὺς Ἰωσήφ ντε Μπὸν.

— Ἀπέθανεν ἐν Παρισίοις ἐν ἡλικίᾳ 68 ἐτῶν ὁ Ἀκαδημαϊκὸς Φραγκίσκος Σάρι, διευθυντῆς ἀπὸ δεκαετίας τῆς «Ἐπιθεωρήσεως τῶν δύο κόσμων». Ὁ Σάρι ἦτο διακεκριμένος δημοσιογράφος. Εἰς τὴν Ἀκαδημίαν διεδέχθη τὸν Βετερῶ τῷ 1909. Ἦτο πρὸς τούτοις ἰσόβιος ἀνώτερος ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ἡ πρώτη ἑφέτος ὄντως μουσικὴ συναυλία, μία ἀληθινὴ ἀπόλαυσις αἰσθητικῆ, ἦτο ἡ δοθεῖσα ἐν τῷ Ωζεῖφ Λότννερ, ὑπὸ τοῦ ἀριστοτέχου βιολονσελίστα καθηγητοῦ κ. Μπέμερ καὶ τῆς τόσῳ σπανίως ἀκουμένης καλλιτέχνιδος κλειδοκυμβαλιστρίας κ. Λότννερ τῇ συμπράξει τῆς δεσπ. Πάλλη. Ἡ συναυλία

Ἡ δεσποινὶς Εἰρήνη Πάλλη.

εἰς ἣν παρέστησαν οἱ ἐννοῦντες μουσικὴν, προσεχωχούσης τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλείας δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ Γερμανικὴ συναυλία. Γερμανοὶ οἱ μουσικοῦχοι. Γερμανοὶ οἱ ἐκτελεσταί, Γερμανικὰ ἔτραγουδῆσεν ἡ δις Πάλλη. Ὁ κ. Μπέμερ ἐξετέλεσε μίαν σονάταν τοῦ Μπετόβεν καὶ μίαν τοῦ Μπριαζέρι μετὰ μερῶν ἀκριβείας, παθητικώτατα διηρμήνευσεν τὴν «Λιτανείαν» τοῦ Σούπερτ—ἕνα ἕμνον θρησκευτικῶν—καὶ ἔδειξε χαρίσματα λεπτότητος καὶ εὐστροφίας εἰς τὴν «Παρὰ τὸν πίδακα» παιγνιώδη σύνθεσιν τοῦ Λάβιδοβ. Ἡ Λότννερ διηρμήνευσεν μίαν Φαντασίαν (ἔργον 17) τοῦ Σούμπερτ ἀριστοτεχνικῶς. Ἡ δ. Πάλλη ἔτραγουδῆσε μὲ τὴν πλήρη ζωῆς καὶ ἔκφρασιν φωνῆν τῆς τῆν «Μαργαρίταν εἰς τὸ ροδάκι» καὶ τὸν «Ἰὸν τῶν Μουσῶν» τοῦ Σούπερτ, ὡς καὶ τρία σύντομα τραγούδια χαριτωμένα τοῦ Μπράμς, τὸ «Κυριακίτικο πρῶτ», τὴν «Θηρεσίαν» καὶ τὴν «Κυριακίτικον πρῶτ». Ἐτραγουδῆσε μὲ τέχνην καὶ μόνον θὰ συνίστα τις νὰ ἀπέφυγε τὸν ἐκ τῆς βαθείας ἀνοπνοῆς ἀκουσίως ἐκφεύγοντα συριγγόν, ὅστις δίδει μίαν ἐντύπωσιν ἀγωνιώδους προσπάθειας, περιττῆς ἄλλως διότι ἡ φωνὴ τῆς εἶνε ἀνθηρὰ.

— Ὁ κ. Λώρης Μαργαρίτης τελειόφοιτος τῆς Μουσικῆς Ἀκαδημίας τοῦ Μιλάνου διωρίσθη τακτικὸς διδάσκαλος τοῦ κλειδοκυμβάλου εἰς τὸ Ὁδεῖον Θεσσαλονίκης καὶ ὁ κ. Ριάδης, διπλωματοῦχος τοῦ Ὁδείου τοῦ Μονάχου, καθηγητῆς τοῦ κλειδοκυμβάλου καὶ τῶν θεωρητικῶν μαθημάτων.

— Ἐπὶ τῇ συμπλήρωσει εἰκοσιπενταετίας ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ τοῦ κ. Νάζου ὡς διευθυντοῦ τοῦ Ὁδείου, τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ ἐξεδήλωσε τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἐκτίμησιν αὐτοῦ. Ὁ κ. Νάζος εἶνε ἀξίος πολλῶν συγχαρητηρίων, διότι ἀληθῶς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐ-

του ἀνεδιωργανώθη τὸ Ὄδειον, χάρις εἰς τὴν θέλησιν καὶ τὴν φιλοπονίαν του, παρὰ τὰς ἐκάστοτε παρεμβλλομένας δυσχερείαις καὶ ἐπιζηρίσει. Ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐνδείξεων συμπαθείας, εἰς τὸν κ. Νάζον προσεφέρθη ἡ προτομή τοῦ Μπετόβεν, ἔργον τοῦ κ. Θ. Θωμοπούλου, μία ωραία θαλασσογραφία τοῦ Χατζῆ καὶ ἓν ἀγαπητικὸν κύπελλον.

— Ἡ κ. Φωκά ἔδωσε καὶ ἐφέτος τὴν κατ' ἔτος διδομένην συναυλίαν της. Ἐκτὸς τῶν ἑορμάτων τῶν ἐξ ἄλλων συναυλιῶν της γνωστών, ἰδίως δὲ τῆς τελευταίας ἡμέρας τοῦ «Ἀμιετ», ἐτραγοῦδισε διὰ πρώτην φοράν Ἰνδικὰ λυρικά ἐρωτικά τραγούδια με λεπτὴν ἑκφράσιν. Ἀγγλιστὶ δὲ. Τὸ ποικίλον τοῦ προγράμματος τῆς ἐπέτρεψε νὰ δεῖξῃ ὅλην τὴν ποικιλίαν τῆς φωνῆς της. Ἑλληνικά τραγούδια ἐτραγοῦδισε τὸ «Στοιχειώμενον γεφύρι» τοῦ κ. Σακελλαρίδου, τὸ «Ναυούρισμα» τοῦ κ. Σαμάρα καὶ τὴν «Νισουριώτισσαν» τοῦ κ. Καλομοίρη. Εἰς τὴν συναυλίαν συνέπραξεν καὶ ἡ κ. Ἀρτεμὶς Βελουδίου ἐκτελέσασα κλασικὰ τεμάχια.

— Ἐν φιλολογικῇ καὶ μουσικῇ ἑσπερίδι διοργανωθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Ἀγγίνου, οὗτος ἀνέγνωσε μεθυγράφημα περὶ τοῦ Ἐπιουσίου ἄστρου, ἐπαίχθη ὁ «Ἀντικατοπτρισμὸς» μονόπρακτον δράματιον τοῦ ἰδίου καὶ ἡ «Ἐρωτικὴ κατεργαρία» τοῦ Λεκόκ.

— Κατὰ τὴν ἐφετεινὴν παράστασιν τῆς «Ἐταιρείας τῶν θεατρικῶν συγγραφέων» ἐπαίχθη ἡ «Καρδερίνα» τοῦ κ. Δημητρακοπούλου, εἰς ἣν πρωταγωνίστησεν ἡ δ. Ζερβὸς σημειώσασα μίαν πολὺ καλὴν ἐμφάνισιν μετὰ τὴν φυσικότητα τοῦ παιξίματός της καὶ τὴν ἀπαλὴν φωνήν. Ἡ δεσπ. Δημητρακοπούλου ἐτραγοῦδισε κατὰ τὸ ζεῦγος Μπαρκογιάννη ἐχόμενος ὡραῖος φανταστικὸς χορὸς. Ἡ προσεπερὶς ἐτελείωσε μετὰ τὸ «Γαυρόφαλον», τὸ πλήρες ζῶης ἔργον, εἰς ὃ ἡ δ. Κοτοπούλη ἔπαιξε μετὰ πολλὴν δύναμιν, τὸ ἀκροατήριον ὅμως δὲν συμμετέσχε εἰς τὸν πόνον μετὰ τὸν ὅποιον τὸ διημήνευε. Τὸ ἥμισυ τῶν εισπραξέων διετέθη ὑπὲρ τοῦ «Πατριωτικοῦ Συνδέσμου».

— Εἰς τὴν ἐτησίαν ἐν τῷ οἴκῳ του καλλιτεχνικὴν ἔκθεσιν ὁ διακεκομμένος ζωγράφος καὶ καθηγητὴς κ. Β. Μποκατσιάμπης ἐκθέτει μίαν σειράν νέων ἔργων του, ἀνερχομένων εἰς 46. Ἐφέτος ἡ ἔκθεσις του περιλαμβάνει τοπεῖα Ἀττικὰ, κατὰ τὸ πλεῖστον, μετὰ μίαν ἀρμονικωτάτην κατάταξιν. Παραθερῖσας εἰς Ἀμαρουσίον, εἶχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀποτυπώσῃ εἰς πολλοὺς πίνακας ὡραίας ἀπόψεις ἀνθηρῶς βλαστήσεως, γραφικὰς τοποθεσίας καὶ οὐρανοὺς ποιητικούς. Ὁ Ἀθηναϊκὸς οὐρανὸς ἀπεδόθη εἰς τὰς λεπτοτέρας του ὡραιότητος, τὸ Μαρούσι μετὰ τοὺς ἀγροτικὸς οἰκισμοὺς, ἡ Κηφισιά μετὰ τὰς δένδροστοιχίας της, ὁ Ὑμητὸς μετὰ τὰς πολυχρόμους μεταλλάξας του. Πεύκα καὶ ελαιόδενδρα παντοῦ. Ἐάν μᾶς εἶχε συνειθίσῃ ἕως τῶρα μετὰ τὴν ἀγαπητὴν του Κέρκυραν, τῆς ὁποίας καλλονὴν δὲν ἀφῆκε χωρὶς νὰ τὴν ἀποτυπώσῃ, τῶρα μᾶς ἀποκαλύπτει τὴν χάριν καὶ τὴν γοητείαν τῆς φοινίκης, τῆς ἀνθηρῶς Ἀττικῆς φύσεως. Ὑπερέχει ὁ μεγαλείτερος πίναξ—τοπεῖον Ἀμαρουσίου—ὁ μόνος μέγας, διότι τὰ περισσώτερα ἐφέτος εἶνε μικρῶν διαστάσεων. Διὰ νὰ ἐξάρῃ δὲ τὴν ἀντίθεσιν τῆς πατρίου καὶ τῆς ξένης φύσεως, παραθέτει καὶ δύο πίνακας Ἑλβετίας χιονισμένης, τὰς μόνας καλλιτεχνικὰς ἐντυπώσεις ἃς ἴδοντῆ ἡ νὰ ἀποκομίσῃ ἐκ τοῦ τελευταίου ταξιδίου του. Καὶ μία προσωπογραφία—μία ἄλλ' ἀρίστη

— τῆς δεσποινίδος Βιργινίας Καρατζᾶ, ἡ ὁποία παρουσιάζεται ὡς μία ἐκφραστικωτάτη Κάρμεν μετὰ τὴν Ἑλληνικὴν εὐμορφίαν της, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἰσπανικὴν θερμότητα τῶν μαύρων ὀφθαλμῶν της. Ἐκ τῶν ἄλλων πινάκων ἀξίζουν ἰδιαίτερας μνείας, ἡ «Δύσις εἰς τὸ δάσος», τὸ «Ποταμὶ τῆς Κηφισσίας», τὰ «Πεύκα», μία ὕδατογραφία μετὰ τὸν Ὑμητὸν καὶ τὸ «Κῶμα».

Ὁ Διάδοχος, ὁ πρίγκηψ Νικόλαος καὶ πολλοὶ φιλότεχνοι [ἐπεσεφθθσαν τὴν ὡραίαν ἔκθεσιν, ἠγόρασαν δὲ πίνακας οἱ κ. κ. Γέροντας, Γιαννουκάκης καὶ Αἰγινίτης.

— Ὁ Ἑλλὴν ζωγράφος κ. Καλογερόπουλος, ἐσχάτως ἐπανελθὼν ἀπὸ τὸ Μονάχον, ἐξέδωκε μίαν ὡραίαν σειράν θαλασσογραφιῶν εἰς τὸ Ἑλευθεροῦδάκη. Μεταξὺ αὐτῶν διεκρίνοντο ὁ «Στόλος μας», ὁ «Ἀβέρωφ», ἡ «Ἑλλη», «Περσὸλησις τρικρότου», «Σκιαθιώτικο καράβι», «Σκούνα», «Κουλουριώτικη ψαροπούλα» κλπ.

Ὁ κ. Ν. Καλογερόπουλος, ἐκ Κορίνθου καταγόμενος, ἀναδεικνύεται πολὺ καλὸς θαλασσογράφος. Διακρίνεται διὰ τὸ χρῶμα, διὰ τὴν προσωπικὴν, διὰ τὴν αἰσθητικὴν ἐν γένει ἀντίληψιν καὶ διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς θαλάσσης. Ἡμπορεῖ νὰ εἰπῇ τις ὅτι ἔχει τὸ γλυκὺ χρῶμα τοῦ Χατζῆ, τὴν ἀκριβείαν τοῦ κ. Προσαλέντη, τὴν δύναμιν τοῦ Βωλιανάκη εἰς τινὰς πίνακας. Εἰς τὸ «Ρεμπουζιὸ τοῦ καραβιοῦ» ἔχει ὡραῖον φωτισμόν, ἐπίσης καλὴ ἡ «Τρικυμιώδης νύξ».

— Ἡ ἐν Ἀθήναις Γλωσσικὴ Ἐταιρεία προκηρῶσσει ἐκ νέου γλωσσικὸν διαγωνισμόν. Τὰ διαγωνίσματα ἔσονται δεκτὰ μέχρι τῆς 3ης Ὀκτωβρίου 1916, ἡ δὲ κρίσις αὐτῶν δημοσιευθήσεται κατὰ Δεκέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Ἰδιαίτερος ἐπιθυμεῖ ἡ Γλωσσικὴ Ἐταιρεία νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῶν ἐρευνητῶν ἐπὶ τὴν συλλογὴν καὶ τὴν ὅσον ἔνεστι πιστὴν καὶ ἀκριβῆ γραφὴν τῶν τοπωνυμῶν (τῶν κατατοπίων, ὡς λέγονται πολλαχῶ) διότι ταῦτα πλὴν τῆς γλωσσικῆς ἀξίας ἔχουσι καὶ ἄλλην ἱστορικὴν, ἐθνολογικὴν κτλ. ὡς καὶ εἰς τὴν συλλογὴν λέξεων ἰδιαζουσῶν εἰς ἐπαγγέλματα καὶ τέχνας.

— Διὰ σπουδαιότητος προσφορᾶς ἐγγράφων ἐπλοῦτισθη κατ' αὐτὰς τὸ Ἀρχεῖον τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἑθνολογικῆς Ἐταιρείας. Ἐκατὸν ἑξήκοντα ἱστορικὰ ἔγγραφα ἀπέστειλεν εἰς αὐτὸ ἔξ Ἀργους ὁ ἱστοριοδίφης κ. Δ. Βαρδουλιώτης. Εἶνε δὲ αὕτη ἡ διὰ τῆς ἐν Ναυπλίῳ νομαρχίας ἐβδόμη ἀποστολὴ ἀναβιβάζουσα τὰ μέχρι τοῦδε ἔπ' αὐτοῦ δωρηθέντα ἔγγραφα εἰς 10, 625, προσερχόμενα πάντα ἐκ τοῦ ἀρχείου τῆς ἱστορικῆς οἰκογενείας Ἡεροῦκα. Μεταξὺ τῶν τελευταίων ἀποσταλέντων ὑπάρχουσιν αὐτόγραφοι ἐπιστολαὶ τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ (1819), τοῦ Κιαμὴλ μπέη τῆς Κορίνθου, τοῦ διοικητοῦ τοῦ Μωρέως Χουρσίτ πασᾶ, ἔγγραφα τῆς Γερουσίας τῆς Πελοποννήσου, πολιτικαὶ ἐπιστολαὶ τοῦ Δ. Ὑψηλάντου καὶ τοῦ Μανροζορδάτου, τὸ ἐθνικὸν Λαομολόγιον τοῦ 1823, ἡ ἔκθεσις τῶν τριῶν ναυάρχων τοῦ Ναυαρίνου, ὁ πρῶτος ὄργανισμὸς τῶν Ἑλλήν. ταχυδρομείων (1827), πρακτικὰ τῆς Συνελεύσεως Προνοίας (1832), ἔγγραφοι τῆς Τουρκικῆς διοικήσεως ἐν Τριπολιτζᾷ τοῦ 1816.

— Ὁ κ. Ἄλ. Ἀλεξανδροπούλου παλαιὸς δημοσιολόγος ἐν σειρά διαλέξεων ἐν τῇ «Ἐταιρίᾳ τῶν Φίλων τοῦ λαοῦ» ὁμίλησεν εὐφραδῶς περὶ τῆς ψυχολογίας τοῦ Ἑλλ. λαοῦ καὶ περὶ τῆς νεωτέρας πολιτικῆς ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος.

— Ἡ ἐπιτροπὴ πρὸς ἀπονομήν τοῦ Βασιλικοῦ μεταλλίου τῶν γραμμάτων καὶ τεχνῶν διὰ τὴν λογοτεχνίαν, ἀποτελούμενη ἐκ τῶν κ. κ. Ἄ. Βλάχου, προέδρου, Γ. Σουρῆ, Ἄρ. Προβελέγγιου, Χ. Ἀγγίνου, Γ. Χατζηδάκη, Σ. Σακελλαροπούλου καὶ Α. Κουρτίδου, γραμματέως, ἀπεράσισε παμνημερὶ ὅπως τὸ μεταλλίον τῆς διατίμης 1914—1915 ἀπονεμηθῇ εἰς τὸν κ. Γ. Δροσίνην, διὰ τὸν τόμον τῶν ποιημάτων αὐτοῦ «Φωτῶν Σκοτιάδια».

— Ἡ Α. Υ. ἡ πριγκήπισσα Ἀλίκη ποζάρει δι' ἓνα παστὲλ, τὸ ὅποιον ἐτοιμάζει ὁ κ. Π. Μαθιόπουλος.

Ἡ πριγκήπισσα θὰ εἰκονίζεται ἔξωμος, ἐκπίζει δ' ὁ καλλιτέχνης ὅτι θ' ἀποδόσῃ ὅλην τὴν ἀβρότητα καὶ ἐκφραστικότητα τῶν γραμμῶν της καὶ ἰδιαίτερος τὸν πλοῦτον τῆς χρυσοῦς τῆς κόμης.

Εἰς τὸ Παρισίνον περιοδικὸν «La Vie» ὁ γνωστὸς διὰ τὰς περὶ νεοελληνικῆς φιλολογίας μελέτας του κ. Phileas Lebèsque δημοσιεύει ἄρθρον περὶ Ἑλληνισμοῦ καὶ Μικρᾶς Ἀσίας, σχετικῶς πρὸς τὴν πολεμικὴν κατάστασιν.

— Εἰς τὸ Βιλελμσχάβεν θὰ στηθῇ πελώριος ὁ ἀνδριάς τοῦ ἀρχιναύαρχου φόν Τίρπιτς, ἀνάλογος μετὰ ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ἐστήθη εἰς τὸν Χίνδεμπουργκ εἰς τὸ Βερολίνον. Ὁ ἀνδριάς, ἔργον τοῦ καλλιτέχνου Ὁσβαλδ Σκίμμελφενιν, παρουσιάζει καταπληκτικὴν ὁμοιότητα μετὰ τὸ πρωτότυπον. Ὁ ναύαρχος παρίσταται εὐθυγενής, «ὀρόφον ἐπ' ἀπείρονα πόντον» κατὰ τὸν ποιητὴν, κρατῶν δὲ διὰ τῆς ἀριστερᾶς τηλεσκοπίου. Ὁ ὅλος ἀνδριάς, ἐκ ξύλου, ἔχει βάρους 1060 περίπου ὀκάδων, ἔχει δὲ χῶρον πρὸς ἔμπεδον 250 χιλ. κερφῶν.

— Ἀπέθανεν ἐν Βερολίνῳ ὁ συγγραφεὺς καὶ διευθυντὴς τῆς σατυρικῆς ἐφημερίδος «Οὐλκ» Σίγμαρ Μέρινγκ.

— Ἀπέθανεν εἰς Δαίδισχάιφ τῆς Γερμανίας εἰς ἡλικίαν 80 ἐτῶν ὁ ἰδρυτὴς διαφόρων ἱστορικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν Μουσείων ἐν Γερμανίᾳ Αἰμίλιος Μπίσσερμαν-Γιόργταν. Ὁ Γιόργταν, διὰ τῆς μεγάλης δωρεᾶς του πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Μονάχου, κατέστησε δυνατὴν τὴν ἐνέργειαν ἀνασκαφῶν εἰς τὴν Αἴγιαν καὶ τὸν Ὀρχομενὸν ὑπὸ τοῦ Γερμανοῦ φιλέλληνος ἀρχαιολόγου Φούτρενβαγχερ.

— Διὰ πρώτην φοράν ἐν Ἰταλίᾳ ἐδόθη εἰς τὸ «Ἐθνικὸν Θέατρον» τῆς Ρώμης, πρωταγωνιστοῦντος τοῦ Γάλλου καλλιτέχνου Λουκιανῶ Γκιτρώ, μία κομντι τοῦ Παύλου Μπουρζέ, ἐξηγημένη ἐκ τοῦ μυθιστορηματῶς του «Ὁ Ξενητεμένος». Τὸ ἔργον ἔσχε μεγάλην ἐπιτυχίαν. Ὁ συγγραφεὺς παρουσιάζει ἰδεολογίαν κἄτω· καθυστερημένην διὰ τὸν δημοκρατικὸν κόσμον τῆς συγχρόνου Ρώμης. Ὁ καθολικισμὸς, ὁ μοναρχισμὸς, ἡ λατρεία τῆς παραδόσεως αἴτινα χαρακτηρίζουν τὸν Μπουρζέ δὲν ἀρέσουν εἰς τοὺς κριτικούς. Ἡ θεωρία του, ὅπως ἰφίστανται κοινωνικαὶ τάξεις καὶ διαβαθμίσεις, ἡ προπαγάνδα του περὶ τῆς ἐπαναφορᾶς παλαιότερων κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν θεσμῶν δὲν ἀνταποκρίνονται εἰς τὸν σημερινὸν κοινὸν τὰς θελήσεις. Καὶ ἀπεπειράθησαν οἱ ἐπικριταὶ ἔνεκα τῶν ἰδεῶν του αὐτῶν νὰ καταδικάσουν καὶ τὴν καλλιτεχνικὴν μορφήν τοῦ ἔργου του. Ὁ «Ξενητεμένος» τοῦ Μπουρζέ ὡς μυθιστόρημα εἶναι ἀπὸ τὰ καλλίτερα ἔργα τῆς συγχρόνου λογοτεχνίας. Ὡς δρᾶμα εἶνε ἀσύμμετρον καὶ ἡ δρᾶσις του κἄτω· χλιαρὰ.

— Ἡ Ἀκαδημία Γρονκού ἀπένευε τὸ ἐκ 5000 φιλολογικὸν βραβεῖον τοῦ 1915 εἰς τὸν Ρενὲ Μπενζαμέν διὰ τὸ μυθιστόρημά του «Γιοσάρ», στρατιωτικῆς καὶ οἰκογενειακῆς ἡμᾶ ὑποθέσεως. Ὁ συγγραφεὺς ὑπηρετεῖ ἤδη ὡς ἀπλοῦς στρατιώτης, ἐτραυματίσθη δὲ εἰς τὴν μάχην τῆς Αργζόν.

— Ἡ Σίερα Μπενάρ ὄχι μόνον δὲν εἶνε ἐτοιμὸ θάνατος, ὡς ἀνεγράφη, ἀλλὰ δρᾶσει νέας δάφνας εἰς τὸ θέατρον «Κολοσσαίων» τοῦ Λονδίνου. Ἐσχάτως ἐπαίξεν ἐν νέον δρᾶμα Γάλλου συγγραφέως ὑπὸ τὸν τίτλον «Αἱ μητροπόλεις».

— Ἡ διεθνὴς ἐτησία καλλιτεχνικὴ ἔκθεσις τῆς Βενετίας δὲν θὰ ἀνοίξῃ κατὰ τὸ 1916 ἔνεκα τοῦ πολέμου.

Ὁ θάνατος τῆς κ. Κυβέλης δίδει μετ' ἐπιτυχίας πειρασιάζει ἐκλεκτῶν ἔργων εἰς τὸ Βασιλικὸν θέατρον. Ἡ συμπαθὴς πρωταγωνίστρια ἔδειξε τὴν τέχνην της εἰς ῥόλους ἀντιθέτους. Θεατρικὴ εἰς τὸ «Τρελλοζόριτσο», εἰς τὸ «Παριζίνικο χού», δραματικὴ εἰς τὴν «Ἀντιγόνην» καὶ εἰς τὴν «Κυρίαν μετὰ τὰς Καμελίαν». Ἀμφοτέρως τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ ταλάντου της συνεδίασεν εἰς τὰ «Νειάτα» (ἡ λέξις Jugend καλλιτέρα θὰ μεταφράζετο «Νεότης») τοῦ Μᾶξ Ἀλμπτε. Τὸ ἔργον θεωρεῖται ἐκ τῶν καλλιτέρων τοῦ Γερμανοῦ δραματογράφου, παιζόμενον συχνὰ ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἀλλοχθῶ. Ἐν Ἑλλάδι ἐπαίχθη τὸ πρῶτον πρὸς δωδεκαετίας ἀπὸ τὸν θίασον τῆς «Ν. Σιγνής» ἐπὶ Χρηστομάνου, κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Ἀλ. Διομήδους, τοῦ μετέπειτα ὑπουργοῦ, εἶχε δὲ ὑποδυθῆ τὸν ζωντὸν ῥόλον τῆς Ἄννας ἡ κ. Κυβέλη, ἡ ὁποία καίτοι μικρὰ τότε ἐσημείωσε μεγάλην ἐπιτυχίαν. Ἐπίσης εἶχον παίζῃ καὶ τότε οἱ κ. κ. Χρυσομάλλης καὶ Σαββας. Ἐκτοτε δὲν παρεστάθη πλέον. Ἡ κ. Κυβέλη εἶνε εἰς τὸ στοιχεῖον της εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ, ὡς μία νόθος ἀλλ' ἀθῶα κόρη ἡ ὁποία ψυχικῶς παλαίει μεταξὺ ἐνός ἑξαδέλφου της ὃν ἀγαπᾷ μετὰ ὀληντῆν νευρικὴν ὀρμὴν της καὶ ἐνός καπλάνου (εἶδος ἱεροδιακόνου) ὅστις τὴν παρορμᾷ νὰ κλεισθῇ εἰς μοναστήρι. Ἡ ζῶή της μεστὴ ἀγνότητος καὶ πάθους, εἶνε ἓνας κλαυθίγελος. Ὁ κ. Χρυσομάλλης ὡς ἀγαθὸς ἐφημέριος ὁ ὁποῖος καὶ αὐτὸς, ὅταν ἦτο νέος εἶχε ἀγαπήσῃ, ἐξακρατήρισε πολὺ καλὰ τὸ μέρος του. Ὁ κ. Σάββας ὡς καπλάνος, εἶχε μίαν σοβαρότητα ἀσυνήθη, περιέργως δὲ εἰς τὴν συγκινητικωτέραν στιγμὴν τοῦ τέλους τῆς 3ης πράξεως ὅταν λέγει ὅτι θὰ προσευχηθῇ διὰ τὴν ψυχὴν της, ὁ περισσώτερος κόσμος ἐγέλασε. Ὁ κ. Ἰακωβίδης θαναμία ἀπέδωκε τὸν δύσκολον ῥόλον τοῦ ὕδροκεφάλου, ὅστις φαίνεται ἡλίθιος, ἀλλ' ἀντιλαμβάνεται τὴν ἠθικὴν, καλλίτερα ἀπὸ τὴν ἔξυπνην ἀδελφὴν του. Καὶ ὅταν βλέπων τὰς παρεκτροπὰς αὐτῆς, τὴν σκοτίζει κατὰ λάθος ἀντὶ τοῦ ἐρσιτοῦ της, ἡ φωνὴ του «Σκότωσα» εἶχε πολλὴν τραγικότητα. Ὁ κ. Γαβριηλίδης δὲν ἀντελήφθη ὅσον ἔπρεπε τὸν ῥόλον του. Διὰ τοῦτο ὅταν διὰ πρώτην φοράν ἐναγκαλιζέται τὴν Ἄνναν ἐφάνη ὑπὲρ τὸ δέον ἥδονικός.

Εἰς τῆς «Μαριονέτες» τοῦ Βόλφ, εἰς τὸ λεπτὸν αὐτὸ ἔργον, τοῦ ὁποῖου ἡ ὅλη ὑπόθεσις εἶνε πῶς ἓνας σύζυγος ὅστις δὲν ἀγαποῦσε τὴν γυναῖκά του, ἔνεκα μιᾶς ὑποψίας τὴν ἀγαπᾷ ἡδῆ, ἡ κ. Κυβέλη ἐγοήτευσεν. Καλὰ ἔπαιξε καὶ ὁ κ. Γαβριηλίδης. Ὁ κ. Χαλκιοπούλου κομικὸς περισσώτερον τοῦ δέοντος.

Ο θίασος θα δώσει και νέα έργα—του Ανδρέου την «Κατερίνα Βραυόνια», του Λουκά την «Σύζυγον του Κλαυδίου», του Οσκάρι Ουάιλντ την «Εικόνα του Δόριαν Γρέι», του Πρεβό του «Αγγέλου φύλακας», του Δ' Ανούντζιο το «Λεπίδι», του κ. Παξίνου «Νόμον του Θεού» και το «Τέρας», διασκευή της «Ιριγενείας» του Ευριπίδου υπό Φωτιάδου, της κ. Σακελλαρίου τον «Εκφυλον» και την «Ηλέκτρα» του κ. Λαράλεξη.

— Ο «Σεβέρος Τορέλλης» του Κοππέ, όστις θεωρείται εκ των καλλιτέρων, αν μη το άριστον, εκ των νεωτέρων ιστορικών Γαλλικών έργων, εδόθη υπό των συνεργαζομένων πρωταγωνιστών Οικονόμου—Βουασέρα. Όσοι εθαύμισαν άλλοτε ως Σεβέρον Τορέλλη προ 28 ετών τον πρώτον διδάξαντα κ. Διον. Ταβουλάρη, μετά τινος αμφιβολίας απέβλεψαν εις την έκλογήν της δικαδρίας. Εδόθη κατά την γνωστήν παιαίαν μετάφρασιν του μακαρίτου Καμπούρογλου και με σκηνικά πενήχότατα. Όσοι εκ των ακροατών είχαν ιδή έχάτως το έργον εκτυλισσόμενον εν θεαματική μεγαλοπρεπεία εις τον κινηματογράφον, σχεδόν δέν τή ανέγνωσαν. Ο κ. Οικονόμου είχεν όλίγον μέρος, τό όποιον δέν του εταίριαζε, τά δέ λόγια του τά έλεγε, κατά την συνήθειάν του, κάπως τραγουδιάτι. Ο κ. Βουασέρα από έποψιν αντίληψως ήτο κάτοχος του δυσκόλου ρόλου του, άλλ' υπό έποψιν φωνής ήστέρι. Καί την αδυναμίαν ταύτην προσεπάθει νά αναπληρώση διά κινήσεων, και αυτών κάπως υπερβολικών. Η άπαγγελία του δέν ήρμηνευε ψυχολογικός τόν ρόλον του, εις την μιμητική όμως δραματικώτατος. Είς την δυνατοτέραν σκηνήν του έργου, της αποκαλύψως ότι είνε νόθος υιός του τυράννου, συνεκίνησε. Υπελήφθη όμως εις τον μονόλογόν του εν αρχή της τρίτης πράξεως. Ο κ. Βεάκης είχε στιγμας επιτυχείς, προσεπάθησε δέ νά φανή δραματική ή κ. Γαλάτη. Τά άλλα πρόσωπα υπελήφθησαν καταφανώς. Η όρχήστρα των έγχορδων απέδωκεν άρμονικώτατα την σερενάταν.

— Ο «Μουσικός θίασος» έπαιξεν εις τό Δημοτικόν τό τελευταίον έργον του Κάλμαν. Ο μικρός Βασιλεύς μετά μεγίστης επιτυχίας. Τό λιμπρέττο είνε έξιστα γραμμένον και με γοργότητα, σατυρίζει ένα νεαρόν βασιλέα μικρού κράτους—τόν έκπτωτον της Πορτογαλλίας Μανουήλ—όστις περισσότερον φροντίζει διά τάς διασκεδάσεις του παρά διά τάς τύχας του κράτους. Γίνεται επανάστασις, ή κόρη δέ ενός συνωμώτου στρατηγού ήτις επρόκειτο νά ρίψη βόμβαν έρωτεύεται τον βασιλέα, αυτός ανταποκρίνεται εις τόν έρωτα της, ανακηρύσσεται Δημοκρατία και ό έρωτευμένος βασιλεύς εν έξορία διέρχεται μελαγχολικάς ήμέρας, ότε ή πιστή έρωμένη τον συναντά και δι' ενός εναγκαλισμού τελειώνει ή υπερέττα.

Η μουσική είνε χαριτωμένη, πεταχτή, αποδίδουσα όλην την ζωηρότητα της διασκεδάσεως, αλλά συγχρόνως και κάποιαν δραματικώτητα των περιπετειών ενός άτυχήσαντος βασιλέως, εις τρόπον όποτε νά θεωρηθί τό έργον μάλλον ως όπερα—κωμικ. Διά την εκτέλεσιν κατεβλήθη έξαιρετική επιμέλεια. Η διδασκαλία της κ. Έγκελ εθαυματούργησε. Η ίδια έπαιξε με κέφι, με ευστροφίαν, με γοητείαν.

Ο κ. Δράμιλης άμίμητος, ή κ. Κανδύλη πολύ καλή. Τά σκηνικά και αί άμφιέσεις πλούσια και καλαισθητα. Εν γένει ό «Μικρός βασιλεύς» κατέλαβεν άναμφισβητήτως μίαν από τάς πρώτας θέσεις εις τό δραματολόγιον του θιάσου.

— Η υπό του κ. Ε. Ίωαννίδου φιλοτεχνήθεισα προσωπογραφία του κ. Βενιζέλου, αξίας 600 δρ., προσεφέρθη αύτφ υπό επιτροπής φοιτητών ως πρωτοχρόνιατικον δώρον.

— Εν τφ Παρνασσφ ό κ. Άγγ. Τανάγρας άφηγήθη έντυπώσεις του εκ Κωνσταντινουπόλεως.

— Υπερ των τέκνων των επιστράτων των φοιτητών εις τον δημοτικόν σχολειον και επιμελείμ της δεσποινίδος Μπούρου εδόθη παράστασις εν τφ Δημοτικφ Θεάτρφ. Έπαιχθη ή «Κόρη του Ίερθά» πρωταγωνιστούσης της κ. Μηλιάδου, ό βιολιστής κ. Γρ. Καρατζά έπαιξε δύο γλυκυτάτας συνθέσεις του Σαραζάτε, ό κ. Κορτογιάννης εξέτελεσε πολύ επιτυχώς τον μονόλογον του Σωσίου εκ του «Αμφιρύθωνος» ιδίως διακριθείς εις την απομίμησιν της γυναικείας φωνής, ό κ. Άλ. Καρατζά έτραγουδήσε τό άσμα του κ. Χατζηπαποστόλου «Τά κοραλιένια χείλη σου» και του κ. Ξανθοπούλου τό «Γιατί» και τέλος τό ζευγος Μπαρκουλέρο εν συνδυασμφ του κινηματογράφου έχόρευσε θελκτικώτατα.

— Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου κ. Σίμος Μενάρδος άσχολεται εις την σύνταξιν μιås αρχαίας γραμματιολογίας, δηλ. περί της προ Χριστού Έλληνικής λογοτεχνίας.

— Η κριτική επιτροπή του Άβερωφείου Δραματικού Άγώνος υπέβαλεν εις τό Συμβούλιον του Μουσικού και Δραματικού Συλλόγου την έκθεσιν αύτης. Η επιτροπή έκρινεν έξ έργα συμμορφωθέντα προς τους όρους της προκηρύξεως του διαγωνισμού και έθεσεν εκτός κρίσεως τρία έργα, ως μη τηρήσαντα τους όρους. Έκ των έξ τούτων έργων περισσότερα του ενός εφωρον έχοντα μερικώς άρετάς, είτε εις την πλοκήν, είτε εις σκηνάς μεμονωμένας, είτε εις λυρικήν έξαρσιν, και μαρτυρούντα πείραν του θεάτρου ή βλάστησιν εθνικού διαματικης ιδιοφυίας.

Έπειδή όμως οι όροι του διαγωνισμού δέν επιτρέπουν την άναγνώρισιν του όλου συντελεσθείσης ήδη εργασίας, ούτε την ενθάρρυνσιν προσδοκωμένης, αλλά περιορίζουν την κρίσιν επί του ένεστώτος, του αναβιβασμένου επί σκηνής έργου, ή επιτροπή αυτό καθ' έαυτό και απολύτως οδδέν έκρινεν άξιον βραβεύσεως. Ούχ ήττον άφήκεν ελεύθερον τό Συμβούλιον ν' αποφασίσω, αν εγκρίνη την άπονομήν διακρίσεως τινος εις τό σχετικώς υπό πάναν έποψιν πρωτευόν—και ως τοιούτου θεωρεί την «Παναγίαν Κατηφορήτισσαν» του κ. Χόρν—διδομένης εις τον συγγραφέα χιλιοδράχμιον άμοιβής.

Την πρότασιν τούτην της επιτροπής παρεδέχθη τό Συμβούλιον. Η επιτροπή επρότεινε και μεταρρυθμίσεις τινάς του διαγωνισμού, κυρίως δέ την άμεσον προκήρυξιν αυτού και την αύξησιν των επάθλων, περί των όποιων θ' αποφασίση τό Συμβούλιον προσεχώς.

— Είς την συναυλίαν της ή καθηγήτρια του άσματος δεσποινίς Σμυρόγδα Γεννάδη έψαλεν άσματα δύσκολα με πολλήν τέχνην. Είς την πλήρη επιτυχίαν συνετέλεσαν οι κ.κ. Μαρίσκ και Μητρόπουλος, όστις εξετιμήθη πολύ και ως συνθέτης και ως εκτελεστής.

— Δύο νέοι μουσικοφιλολογοί σύλλογοι συνεστήθησαν υπό νεαρών έρασιτεχνών, ή «Άρμονία» και ή «Άθηνά». Αμφότεροι έδωσαν τάς πρώτας προσπερίδας των. Κατά την υπό του πρώτου δοθείσαν ήρσε μία ομόρριστική διάλεξις του κ. Χιλιαδάκι.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Έν τφ Γεωργικφ σταθμφ Τίρυνθος άνασκαπτομένης τάφρου υπό έργατών άνευρέθη τυχαίως λέβης μέγας χαλκούς με τρεις πόδας άλλ' άπεσπασμένους, και με καλυμμα ήμισφαιρικών διεσθηγμένων, κάτωθεν δέ του λέβητος τρία ξίφη, ως μη χωρούντα εντός αυτού, έγγυς δέ δύο όβελοι και εις τρίτους κυκλικός με κεφαλάς θηρίων ως κοσμήματα. Έντός του λέβητος ήσαν πέντε δοχεία στρογγύλα, εν σιδηρούν μικρόν δρέπανον, εν μεγαλειτερον χαλκόν και εν μέγα ποτήριον περιέχον πλείστα χρυσά κοσμήματα, άτινα είνε πολυτιμώτατα. Ητοι δύο κοσμήματα εν είδει τροχών αν τεχνική ή στεφάνη, κοσμήματα κόρης ελικοειδή, σπειράματα λεπτού χρυσοϋ σίματος, δύο στέφανοι διαδημάτων βασιλικών, πλακίδια χρυσά με ένκαύστους παραστάσεις, τρία σπειροειδή ύποστηρίγματα πλοκάμων, εν περιδέριον χρυσοϋ μετá τριακοσίων ψηφίδων (χαυδρών), πολυάριθμα φύλλα χρυσοϋ, θύσανος χρυσοϋς, τέσσαρες μικράι κεφαλαί ταύρων περιδεραίων, κομβία πολυάριθμα, δύο χρυσά δακτυλίδια μικρά με άπλά κοσμήματα, τρίτος δακτύλιος χρυσοϋς με ευμεγέθη σφενδόνην φέρουσαν έγγλυφον παράστασιν σπανίαν, ενός πλοίου άναχωρούντος και φέροντος επιβάτας ους άποχαρτεούν εκ της ξηράς άνδρες και γυναίκες. Η παράστασις είνε εφθαμένη εκ πολυετούς χρήσεως. Άλλά τό σπουδαιότερον των εύρημάτων είνε κύλινδρος χρυσοϋ ήμισσεως δακτύλου πάχους φέρον έερογλυφικά χαράγματα, όμοιάζοντα τά Άσσυροχαλδαϊκά, και εις χρυσοϋς δακτύλιος τεραστίου μεγέθους, βαρύτατος, διατηρούμενος άρτιος, άριστούργημα τέχνης. Επί της σφενδόνης του φέρε έγχάρακτον παράστασιν θεάς επί θρόνου, προς ήν φέρουσα δώρα τέσσαρες λέοντες όρθιοι, του συνήθους Μικηναϊκού τύπου λεόντων. Τά τελευταία τρία χρυσά εύρήματα ύπήρχον εις τον πυθμένα.

Εκτός των άνωτέρω εύρέθη μία κυλινδρική σφραγίς έξ αίματίτου λίθου, φέρουσα έγχάρακτον παράστασιν θεών και ζώων, εργασίας Χετιτικής, δηλ. της ανατολικής Μικράς Άσίας. Η σφραγίς αύτη έχει σπουδαιότητα διά την ιστορίαν των έμπορικών σχέσεων Έλλάδος και Άσίας. Επίσης εύρέθη κύπελλον ή μάλλον «ρυτόν» άπεικονίζον προσβολήν πόλεως παραθαλασσίας υπό πειρατών, είνε δέ τό μόνον ύπάρχον μετάλλινον άγγείον τοιαύτης φύσεως κρητομικηναϊκής εποχής.

Κατά την γνώμην του κ. Άρβανιτοπούλου, όστις έπεσπάτησεν εις τον τόπον της έσκαφής, ή αξία των εύρημάτων είνε μεγάλη, όχι μόνον υπό αρχαιολογικήν, αλλά και υπό ιστορικήν έποψιν. Διότι πρώτην φοράν εύρίσκονται εκεί κτερίσματα, προμηγνόντα την ύπαρξιν μεγάλου νεκροταφείου. Η χρονολογία των εύρημάτων είνε πιθανώς ή πρώτος γεωμετρική, ήτοι 1000—900 π. Χ. με νοσάς τάς αναμνήσεις της Μικηναϊκής εποχής.

Ο διευθυντής της Γερμανικής σχολής κ. Κάρο έπροχώρησε την έσκαφήν ήτις έφερεν εις φώς πενήχρους μόνον τοίχους οικιών, αν εις είχε καταστραφή διά νά τοποθετηθί ό λέβης. Φρονεί δ' ούτος ότι δέν πρόκειται περί τάφου, αλλά περί κρύπτης των τιμαλών βασιλικής οικογενείας.

Έκ των εύρημάτων τά σπουδαιότερα έκομίσθησαν εις τό εν Άθήναις μουσειον, τά δέ χαλκά κατετέθη-

σαν εις τό εν Ναυπλίφ. Την άνοιξιν θα ένεργηθώσιν άνασκαφαί εις μακράν άκτινα. Ο κ. Άρβανιτοπούλος έξερευνησας δοκιμαστικώς περαιτέρω τό έδαφος εύρε έρείπια έξ ογκολίθων λαξευτών και πορολίθων, μίαν λοπάδα χαλκήν, δύο δίσκους, βελόνες, ένότια και άγαλμάτιον του Ε' αιώνος.

✱

Είς την βορειανατολικήν πλευράν του Άρειου Πάγου, όπου διεκρίνοντο τά θεμέλια της αρχαίας εκκλησίας, της παραδεδομένης ως του Άγιου Διονυσίου του Άρεοπαγίτου, ενήργησε μικράν σκαφήν ό έφορος κ. Γ. Σωτηρίου. Απεκαλύφθη εκ νέου, ολοκληρος ό χώρος του ναού, όστις είχε σχήμα βασιλικής ή δρομικού ναού, με επιμηκύτερον νόρθηκα, και διηρείτο διά κίωνων εις τρία παράλληλα κλίτη, ως δεικνύουν αί εύρεθείσαι κτιστάί βάσεις των κίωνων και οι επί των τοίχων διακρινόμενοι ήμισπαραστάτας, δι' αν έσχηματίζοντο τά τοξα. Κατά μήκος του δέξιου κλίτους, επί του νόρθηκος και του δεξιού χώρου του κυρίως ναού, ύπάρχον μικροί κωμαροί και τετραγωνοί τάφοι και κοιμητήρια. Έντός τούτων δέ άνευρέθησαν Βυζαντινά άγγεία κοσμούμενα δι' έλικων, φύλλων κισσοϋ, μαιάνδρων κτλ. με ζωηρώς τίσει διακρινόμενος χρωματισμός, και μία θραυσμένη έπιγραφή άναγράφουσα τό όνομα Δέοντος του Β' μητροπολίτου Άθηνών. Συγγέλου και Ρέκτορος, κατά τά μέσα του Που αιώνος. Η τοιχοδομία του ναού, συγκρινομένη με την σοζομένην του 12ου αιώνος Βυζαντινών ναών των Άθηνών, δύναται νά αναχθί εις τον 7 ή τον 8 αιώνα, ενφ οι τάφοι είνε νεώτεροι.

—Επαναλαμβάνονται προσεχώς αί ένεκα των εύρτών διακοπέσαι άνασκαφαί διά την τελείαν αποκαύψιν των λειψάνων του Άδείου του Περικλέους.

Τελευταίως διά της άνακαλύψεως του ίσοδομικού τείχους των θεμελίων μετá του γονιαιου προς Α. όρθοστάτου, τά επί του βράχου λαξεύματα και τό επί τούτω διάζωμα, τό δοτέϊνον εισιτήριον μετá της άναγραφής του όνόματος του Αισχύλου και της παραστάσεως πιθανώς αυτού τούτου του οικοδομήματος (όπερ άποδεικνύεται ότι ήτο τεράγιον) άίθουσα μετá γύρωθεν σειράν έδωλίων) τό πυκνόν στρώμα κεκαυμένων κεράμων και τέφρας, τά τεμάχια των σιδηρών έλασμάτων, οι ήλοι και άλλα παμπλήθη τεκμήρια πυρκαϊάς, πιστοποιούσιν ότι αύτη είνε ή του Άριστίωνος, του έμπερήσαντος τό Άδειον. Δέν πρόκειται δέ πλέον περί εικασιών, ως έπιστετέο μεχρί τούδε αλλά περί του όριστικού καθορισμού του χώρου, ως άνήκοντος εις τό καταστραφέν περίφημον οικοδόμημα, πράγμα όπερ απέδέχθησαν ήδη άνεπιφυλάκτως και οι αμφιβάλλοντες μεχρί τούδε.

— Κατά τάς επαναληφθείσας εν Λογκά της Πυλίας άνασκαφάς εύρέθη κάτωθεν του άνεσκαμμένου ναού θεμέλια άλλου ναού μικρότερου αλλά παλαιότερου και όλίγον πέραν θεμέλια τρίτου παλαιωτάτου ναού. Οι ναοι ούτοι άνέρχονται μεχρί της 7ης και της 8ης εκατονταετηρίδος. Άνεκαλύφθη κατόπιν και πέμπτος ναός πλάτους 4 1/2 μέτρων, με άρθογώνια μικρόν εύρημάτων, ήτοι πηλίνων σταθμίων, έιδωλίων, ξίφων, εργαλείων, άγγείων, βελόνων, άγκίστρων, χαλκίνων δοράτων και δέχα χαλκίνων άγαλματίων. Ίδίως πολύτιμον είνε τό άγαλμάτιον όπλίτου φέροντος πνοπλίαν.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἀληθινὸν ἠρωϊκὸν ἀφιέρωμα εἶνε οἱ λυρικοὶ στίχοι τοῦ Γάλλου ποιητοῦ κ. **Νικολόου Beaudin** οἱ ἐκδοθέντες εἰς τὸ Παρίσι μετὰ τὸν τίτλον «**L'Offrande Héroïque**». Εἶνε ἐμπνευσμένοι ἀπὸ τὸν πόλεμον, καὶ ἀφιερώθησαν εἰς τοὺς συμπολεμιστὰς τοῦ Γάλλου συγγραφεῖς, ὅσοι ἔπασαν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς τιμῆς. Ἐκτὸς τοῦ Ἀφιερώματος, —μακροῦ Ἑλεγειακοῦ ποιήματος, — ἡ συλλογὴ περιέχει καὶ ἄλλας πολεμικὰς ἐμπνεύσεις τοῦ ἐνθουσιώδους ποιητοῦ. Ἐκ τῶν ὁποίων, ὑπερέχον ἐν ὀραϊώτατον Δίπτυχον καὶ οἱ Ὕμνοι, μετὰ τοὺς ὁποίους βῆγει ἡ ψυχικὴ ἱεροτελεστία.

ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς πεντηκονταετηρίδος τῆς Ἑνώσεως τῆς Ἑπτανήσου ἐξεδόθησαν εἰς τόμον ἐκ 342 σελίδων τὰ **Πρακτικά** τοῦ ἐν Κερκίρα συνεληθόντος τὸν Μάϊον τοῦ 1914 πρώτου **Πανοσιῶν Συνεδρίου** μετὰ τὸν λίαν ἐνδιαφερόσων ἀνακοινώσεων τῶν ἐν αὐτῷ γενομένων, αἰτινες καὶ καταλαμβάνουσι τὸ πλεῖστον τοῦ τόμου. Ἐξ αὐτῶν μνείας εἰσὶν ἀξίαι ἡ τὸν κ.κ. Διον. Στεφάνου περὶ τῶν ἐν Ἑπτανήσῳ, Α. Μάτεσι περὶ Ἰονίων πολιτεύματος, Σ. Ζακελλαροπούλου περὶ τοῦ ὀνόματος Σπυρίδων, Παγ. Καλογεροπούλου περὶ τῆς Ἑπτανήσου μέχρι τοῦ 1814, Ζαχ. Παπαντωνίου περὶ Ἐκκλησιαστικῆς τέχνης τῆς Ζακύνθου, Γ. Μεσολωγὰ περὶ

εἰσαγωγῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ, Σ. Λάμπρου περὶ τῆς ἱστορικῆς σχολῆς τῆς Ἑπτανήσου, Σ. Ζαβιτζιάνου καὶ Σ. Ζερβοῦ περὶ τῆς ἱατρικῆς ἐν Ἑπτανήσῳ, καὶ νομικαὶ διατριβαὶ σχετικαὶ πρὸς τὴν Ἑπτανήσον τῶν κ. κ. Ἀνδρεάδου, Γιωτοπούλου, Γεραζοῦ, Μαροζέτη κ. ἄ.

ὑπὸ τοῦ λογίου πρεσβυτέρου κ. **Δ. Καλλιμάχου** ἐξεδόθη μελέτη ἀναγομένη εἰς τὰς Πατριακὰς αὐτοῦ ἐρεῖνας περὶ τῆς **Σταυροπηγιακῆς μονῆς τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς** ἐν Πάτμῳ, γραφεῖσα ἐπὶ τῇ βάσει ἀνεκδότων ἐγγράφων.

Ὁ εἰρηνοφιλοῦς, σοσιαλιστῆς καὶ φιλόρημος κ. **Βασίλειος Δουδούκης**, ὅστις διὰ τῆς γραφίδος ὑποστηρίζει ἀπὸ ἐτῶν τὴν ἔνωση τῶν ἀνθρώπων ἐν πνεύματι ἀγάπης καὶ ὁμονοίας, ἐξακολουθεῖ τὸ κήρυγμα του. Ὁ νέος τόμος «**Τὸ Εἰρηνευτικὸν Κράτος**» ἀπευθίνεται πρὸς τὴν νεωτέραν Ἑλλ. ψυχὴν καὶ δι' αὐτῆς εἰς τὸ ἀνθρωπιστικὸν πνεῦμα. Ἀτυχῶς τὰ γεγονότα τὰ σφρηλατοῦντα ἀγρίας ἀλληλοεξουθενώσεως ὑπὸ τῆς ὀρθοντίας τῶν τηλεβόλων, παρουσιάζουν εἰς τὰς θεωρίας τοῦ συγγραφέως, τὰς κατ' ὀρθολογισμὸν βασιμίους, ὑπερὶ τῆς ἐν εἰρήνῃ εὐδαμονικῆς συμβιώσεως τὴν ὀδυνηρὰν ἀποψιν τῆς πραγματικότητος. Τὸ ἔργον, γεγραμμένον πρὸς εὐχεροτέραν κατανόησιν ἀφηρηματικῶς, εἶνε ἀρκετὰ ἰδιορρυθμὸν καὶ προσηγορικόν.

ΛΑΧΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

1916 — ΚΛΗΡΩΣΕΙΣ ΕΞ ΔΡ. 1,200,000 ΚΕΡΑΗ

Καθ' ἐκάστην) Ἐκδίδονται 100,000 γραμμῆται ἀξίας δραχμῶν 400,000
κλήρωσιν) Παρέχονται κέρδη εἰς 2,000 γραμμῆται ἀξίας δραχμῶν 200,000
Ἐκαστὸν ἀκέραιον γραμμῆταιον τιμῆται δραχ. 4, δυνάμενον νὰ διαιεθεῖται εἰς τέσσαρα τέταρτα γραμμῆταιον τιμώμενα μιᾶς δραχμῆς.

ΚΕΡΔΗ ΕΚΑΣΤΗΣ ΤΩΝ ΚΛΗΡΩΣΕΩΝ

Κέρδη		Δραχμαὶ	Ἐν ὄμῳ
1	ἔξ	80,000	80,000
1	ἔξ	20,000	20,000
2	ἀπὸ	2,500	5,000
6	ἀπὸ	1,000	6,000
15	ἀπὸ	400	6,000
25	ἀπὸ	200	5,000
1950	ἀπὸ	40	78,000
2000			200,000

Ἡ πρώτη κλήρωσις γενήσεται τῇ τελευταίᾳ Κυριακῇ 28 Φεβρουαρίου (12 Μαρτίου) 1916 ἢ δευτέρα τῇ 24 Ἀπριλίου (7 Μαΐου) 1916, ἢ τρίτῃ τῇ 26 Ἰουνίου (9 Ἰουλίου) 1916, ἢ τέταρτῃ τῆς 25 Σεπτεμβρίου (8 Ὀκτωβρίου) 1916, ἢ πέμπτῃ τῇ 27 Νοεμβρίου (10 Δεκεμβρίου) 1916 καὶ ἢ ἕκτῃ τῇ 31 Δεκεμβρίου 1916 (13 Ἰανουαρίου 1917).

Δι' ἐκάστην τῶν κληρώσεων ἐκδίδονται ἴδια ἀκέραια γραμμῆταια, πολυόμενα ἀντὶ τεσσάρων δραχμῶν, ἰσχύοντα δι' ὅλοκληρον τὸ κέρδος, καὶ δυνάμενα νὰ διαιεθεῖσιν εἰς τέταρτα γραμμῆταιον, τιμώμενα ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς ἑκαστον καὶ παρέχοντα συμμετοχὴν εἰς τὸ τέταρτον τοῦ κέρδους.

Ἀμοιβαί, ὧν δὲν ἐζητήθη ἡ πληρωμὴ ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κληρώσεως, παραγράφονται ὑπερ τοῦ Ταμείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου.

Εἰς τοὺς ἀγοράζοντας πρὸς μεταπώλησιν διὰ μιᾶς ἐπὶ προκαταβολῇ τοῦ τιμήματος, κατόπιν εἰδικῆς μετὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν συμφωνίας, γραμμῆταια ἢ τιμήματα γραμμῆταιον ἀξίας δέκα χιλιάδων δραχμῶν, παρέχεται ἔκπτωσης ἐπὶ τοῦ τιμήματος αὐτῶν 15 0/0, εἰς δὲ τοὺς ἀγοράζοντας διὰ μιᾶς ἐπὶ προκαταβολῇ τοῦ τιμήματος γραμμῆταια ἢ τιμήματα γραμμῆταιον ἀξίας χιλίων δραχμῶν τοῦλάχιστον, παρέχεται ἔκπτωσης 10 0/0, καὶ εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, τοὺς ἐπιτετραμένους τὴν πώλησιν γραμμῆταιων καὶ τιμημάτων γραμμῆταιον, παρέχεται ἔκπτωσης 5 0/0.

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμμῆταιων ἀπευθυντέον εἰς τὸ **Γραφεῖον Λαχείων τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων**, Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν.

Ὁ Διευθυντῆς Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ